

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPH-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETESI DIJAK: Brassóban egy hóra 70 lej
negyedévre 190, félre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ÁLLAMTÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI
CITE RADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. ÁPROHÍRDETESEK közvetlenül a kiadoba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

A brassói nagygyűlés

előzményeiből, lefolyásából és határoza-
taiból, valamint abból az elvitathatatlan
tényből, hogy a magyarság tulnyo-
mó többsége a Magyar Pártot vallja a
maga egyedüli és legitim képviselő-
nek, minden irányban le kell vonni a
konzekvenciát és a tanulságot.

Elsősorban tudomásul kell vennie va-
lamennyi magyarnak kivétel nélkül, hogy
harcot folytatni, eredményes munkát ki-
fejtetni, jogállásunkat, anyagi és erköl-
csi érdekeinket megővni csak összes
erőink és képességeink latbavetésével le-
het. Aki tehát fontosnak, életbevágó-
nak, sorsdöntőnek tekinti a magyarság
mostani küzdelmét az uralkodó hatalmi
rendszer tulkapásaival szemben, az vál-
lajon munkát, hozzon áldozatot, éljen
és cselekedjék igaz magyar lelke és hi-
vatása szerint.

A Magyar Párt vezetőinek legneme-
sebb intenciója, legbüdőbb működése
s javainkért való legnemesebb önfelá-
ldozása is meddő marad, ha nem áll mö-
götte önzetlenül és áldozatkészen dol-
gozó polgárok hatalmas tömege s e tö-
megnek elszánt, erőteljes, s egységes
akarata.

A nagygyűlés immár megragadó bi-
zonyosságot szolgáltatott arra, hogy a Ma-
gyar Párt nem egyes kiváltságos osztá-
lyok kisajátított, szűkkörű és felerősze-
kolt organuma, hanem Románia egész
magyarságának, a kismembeknek, a dol-
gozó millióknak is a méltó, a hivatott
reprezentálója. Ezzel a ténnyel és té-
nyezővel szemben immár el kell némul-
nia minden ellenséges hangnak és ban-
gulatnak, minden egyéni érzékenységek
és érvényesülésnek, minden támadó és
robbantó törekvésnek. S akik a mult-
ban nem voltak, s tán ma sincsenek
megelégedve a Magyar Párt működésével
akik tán más világnézetnek, más harcos
iránynak hódolnak, de magyar voltukat,
a romániai magyarsággal való lelki kö-
zösségüket, a világ egész magyarságával
való szent szolidaritásukat, ami ma
egyvet jelent emelkedett kulturánk, er-
kölcsei integritásunk, s az emberi hala-
dás és igazságosság szolgálatával, meg-
tagadni nem akarják, még azok is vi-
gyák be lelküket, szellemüket, kritiká-
jukat, programjukat a pártba és ott
keressenek szerintük bölcsébb, becse-
sebb, biztosabb módszerük számára meg-
hallgatást, megértést, érvényesülést.

A magyar kisebbségi sajtónak sem
szabad többé lelkiismeretlen könnyel-
műséggel, ötletszerűen, sportszerűen, a
nagy érdekre és nagy célra való tekintet
nélkül jelszavakkal dobálódzni, attrak-
ciókat, impresszáriók gyanánt felléptetni,
a magyarság lelkébe kábító és ámitó
álomitalt önteni, sorainkban disszonan-
ciát, gyűlölködést, s ezek nyomán keserű-
séget és csüggedést támasztani. Minden
kritika, s ellenvélemény ott hangozzék el
a Párt körében, s a sajtó, mely a ma-
gyarság közjavának szolgálatára van
hivatva, ép úgy rendelje alá az ügynek
magánérdekét és különrokonzenvét, han-
gulatkeltő hajlamát és honmentő ideáit,
mint magyarságunknak bármely egyszerű
de fegyelmezett polgára. Nem is kell e
tekintetben a szászok gyakran idézett
példájára hivatkozni, mily egységesen je-

lennnek meg heves, belső viták, s tán vi-
szályok után is a nyilvánosság előtt, hogy
határozatuk és akaratuk teljes erővel és
sullyal hasson kormányra, közvélemény-
re. A magyar léleknek, mely érzi a ha-
talmom lelketlen nyomását, a jognak és
szabadságnak cinikus kigunyolását, ön-
magától kell átéreznie a fegyelmezettség
és összetartás mindennél fontosabb kö-
telességét.

Összhangra van szükségünk, mely az
ellenkező felfogások közt egyensúlyt te-
remt, s mely Románia magyarságában a
béke és testvérség törhetetlen erejével fo-
kozza a munkakedvet, áldozatkészséget
és a jobb jövőben való bizodalmat.

A szeretet és megértés jegyében foly-
tassuk a nehéz, de hivatásos munkát a ro-
mániai magyar nemzet nagyságáért és
boldogságáért!

Új forradalom Oroszországban

Trockij kaukázusi számkivetése miatt hívei lázonganak

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudó-
sítójától.) A Brassói Lapok már részle-
tesen beszámolt arról, hogy az orosz
szovjet Trockij ellenes pártja került tul-
sulyra, ami Trockijnak erőszakos eltá-
volítását vonta maga után. Amint leg-
utóbb közöltük a szovjet Trockij lakó-
helyét újból csak a Kaukázusban jelöl-
te ki (ahol a volt népbiztos az elmúlt évben
már hosszabb ideig tartózkodott) s
Trockij vonakodása miatt a szovjet erő-
szakkal szállította őt oda.

Amint most egy Párisból érkezett
távírat jelenti, Trockij hívei ebbe a meg-
oldásba nem nyugosznak bele, s a nép-
szerű volt népbiztos visszatérését köve-
telik. Amint ez a távírat mondja, Troc-
kij táborában általános felkelés készül
és az már Oroszország egyes helyein
veres összeütközésben robbant ki. A felke-
lésről részletek hiányoznak, az eddig
beérkezett jelentések azonban minden ol-
dalról megerősítik a lázadás híreit.

A bolsevizmus kétfelé tépi a szláv tengert

Jugoszlávia kormánya antibolsevista politikára tér át - Elismeri Albánia függetlenségét

ROMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.)
Nincsics, a Pasics kormány külügyminisztere
a népszövetség tanácsa római tanácskozásai
nak befejezése után fogadta a külföldi sajtó
munkatársait, akik felkérték arra, hogy nyi-
latkozzék az orosz kérdéssről, főként azonban
Jugoszláviának és Oroszországnak egymás-
hoz való viszonyáról. Ez a kérdés éppen
most igen sokat nyert aktualitásában, már
csak azért is, mert az európai közvélemény
ben az a felfogás alakult ki, hogy Jugoszlávia
Csehszlovákiával egyetemben, már csak a
szláv ronokságra való tekintettel is, a szov-
jetek akcióját szívesen látja, és ha nem is
kimondottan szovjetizmus, mégis esetleges
konfliktusok esetén nem fordul Oroszország
ellen.

Ezt az általános felfogást igyekezett a
jugoszláv külügyminiszter - legalább a kül-
föld felé - lerombolni ebben a nyilatkozatá-
ban. Nincsics ugyanis a következőket mon-
dotta:

— A szovjet Oroszország gyenge, és

igyekszik a külföldön erősnek mutatkozni,
sőt itt keres segítséget.

**Hangsúlyozza, hogy a jugoszláv
kormány antibolsevista és mindig
küzdeni fog Moszkva ellen.**

Eppen ezért lehetséges lesz a jugoszláv
bolgár közeledés.

Nincsicsnek ez a nyilatkozata, ha
őszinte a Pasics kormány politikájának tel-
jes pálfordulását jelenti Jugoszlávia, éppen a
Pasics-kormány hosszú uralma alatt, soha
sem kereste a Bulgáriához való közeledést,
sőt amennyire csak lehetett, igyekezett a két
állam viszonyát kiélesíteni. Ezért jogos a
feltevés, hogy Nincsicsre nagy hatással volt
az a békülékeny atmoszféra, amely a most
lezajlott római konferenciát uralta, s amely
talán tényleg a jugoszláv külpolitika lényeges
változását eredményezte. Erre kell követke-
zteni abból a jelentésből is, amely szerint
Nincsics és Mussolini az olasz-szerb köze-
ledési kérdésekben megegyeztek, és főként
pedig garantálták egymásnak Albánia füg-
getlensége elismerését.

Jorga újból anarchiát emleget

A kamara mai ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudó-
sítójától.) A kamara mai ülésén Anghel-
lescu közoktatásügyi miniszter reflektált
Dan Szevér nemzeti párti képviselő ama
beszédére, amelyben az szemre hányta
a közoktatásügyi kormánynak, hogy az
erdélyi iskolákat regáibeli tanulók özön-
lik el, s hogy az erdélyiek kizsoru-
lnak onnan. Angheliescu kijelenti, hogy Dan
Szevér alaposan csalódik, amikor ezt
mondja, s soha ékeesebb bizonyítékát re-
gionalista érzelmeinek nem adta, mint
ezzel a kijelentésével.

Angheliescu beszéde után Bratianu Jo-
nel miniszterelnök Jorgának az ország-
ban folyó anarchia ügyében elmondott
napirend előtti felszólalására reflek-

tált, s kijelentette, hogy a zavargásokat
azok idézik elő, akik ellenségei az or-
szág konszolidálásának.

Jorga azonnal válaszolt, s kijelen-
tette, hogy multkori felszólalása nem-
csak a diákzavargásokra vonatkozott, ha-
nem arra az anarchiára, amely az or-
szágban lépten-nyomon felül a fejét.
Nem mulik el nap, hogy újabb kommu-
nista összeesküvést fel ne fedezzenek.

**Az anarchia a pártokban kelet-
kezett, áttért a kormányra és
az egész közéletet megfertőzte**

Ezután áttért a kamara a napirend
tárgyalására, amelynek során Jaco-
bescu előadó a rendtörvény szövegét ol-
vasta fel.

**A lej Zürichben
zárlatkor 2.60**

A jó közigazgatás első feltétele

Rendezni kell a közigazgatási alkalmazottak helyzetét

A jó közigazgatás egyik legfontosabb követelménye, közalkalmazottainak függetlenítése az önkény hatalmatól. A jövő adminisztráció hivatalnokai nem lehetnek a kormány kegyétől, s kénye-kedvétől függőek, akik állandóan a politikai változások fenyegető veszélyeitől rettegjenek. Közérdek, hogy az életigényig kinevezett hivatalnokok nyugodtan dolgozhassanak az állampolgárok javára, s ne veszélyeztesse munkájukat pályájuk bizonytalansága. Főképp ezért követeljük, hogy a közigazgatás önálló hatáskörét a politikából egészen kikapcsolják.

A közigazgatás működési tere politikai funkciók gyakorlása nélkül is nagyon tág marad. A reformált közigazgatás széles perspektívája a társadalmi osztályoknak ügyeit s azok különféle problémáit tárja elé. Tehát az a hivatalnok, aki nemcsak az állami élet, de a családi és egyéni egzisztenciák szellemi és anyagi kérdéseinek megoldásával is foglalkozik, megérdemli, hogy tisztességes javadalmazásban részesüljön. Ezzel egyrészt a közigazgatás munkásainak erkölcsi függetlenségét erősítjük meg, másrészt az anyagiilag kellőképp biztosított életpálya nem kényszerítene őket panama-vállalkozásokra, s egyéb meg nem engedett vagyonszerezésre.

A közigazgatási hivatalnokok függetlenségét a fegyelmi jog s a szolgálati pragmatika helyes megalkotása és kodifikálása szintén nagyban emelné. A közigazgatási fegyelmi bíróssága eddig még nagyon primitív. Mivel a közigazgatási hivatalnok állása gyakran a politika változásától függött, a gerincesebb alkalmazottak ok nélküli meghurcoltatása nem tartozott a ritka esetek közé. A kisebbségekhez tartozó közigazgatási hivatalnokok életpályája még bizonytalanabb. Mert ezeknél a fő és megbocsáthatatlan hiba, hogy nem román anyanyelvűek. Hány esetben megtörtént már, hogy a kifogástalan, hosszú szolgálati idővel rendelkező magyar közhivatalnokot állásából elcsapták csak azért, mert például a román vizsgán nem tudta kellőképp a történelmet vagy az irodalmat.

Ez nem komoly és igazságos ok egy életpálya tönkretételére. Bármilyen közpályán dolgozó munkásnak joga van arra, hogy hivatalát zavartalanul folytassa addig, amíg viselkedésével az állam és az állampolgárok érdekeit súlyosan meg nem sérti. Aki hivatalnoki teendőit az állam nyelvén kevésbé tudása miatt nem képes kellően teljesíteni, az még nem érdemel meg fegyelmi elcsapást, hanem legrosszabb esetben nyugdíjaztatást.

Minden kultúrállam tisztában van azzal, hogy a közpályán fegyelmit és azonnali felfüggesztést csak az erkölcsbe és becsületbe vágó bűnök és vétsek vonnak maguk után. És pedig a kötelességszerű hűség megszegése (sikkasztás, csalás, a hivatalos okiratokba valótlanságok felvétele, a hivatalos hatalommal való visszaélés és a megvesztegetés. Ide sorolandók még mindazon büntettek és vétsek, amelyeket a büntetőtörvénykönyv fegyházzal, börtönnel, vagy fogházzal sújt. Fegyelmi eljárást követel a hivatal káros elhanyagolása, a közbiztonságot okozó erkölcsellenes élet, a felek tettelegesen bántalmazása, azokkal durva, törvényellenes bánásmód, tiltott melékfoglalkozás, a felebbvaló iránt tanúsított tiszteletlenség és engedetlenség.

De ha valamelyik közhivatalnok vagy alkalmazott, aki már huzamosabb idő óta kellő szakértelemmel, szorgalommal, becsülettel magaviselettel szolgálta hivatását, s nem tudta kellőképp elsajátítani annak az államnak a nyelvét, amelynek csak utjabban lett a polgára, pusztán az a körülmény a fegyelmi eljárás megindítását nem vonhatja maga után, semmiképp sem engedheti meg az ilyen közalkalmazottnak hivatalából való elmozdítását nyugdíj vagy kártalanítás nélkül.

A reformált közigazgatási törvénynek okvetlenül kodifikálnia kell a fegyelmi eljárás főbb tételeit, hogy a közhivatalnokot pályáján semmiféle erőszakos, váratlan és igazságtalan meglepetés ne érhesse.

Az államnyelv tökéletes elsajátítását a könnyű észbeli felfogás, a nyelv iránti készség, a tanulási szorgalom befolyásolja. Akiben ezek a sajátosságok hiányoznak, az még nem méltó a fegyelmi eljárásra, amelyet tudva levően csak turpis Causa idézhet elő.

A fegyelmi eljárás megindítását és lefolyását, a vád és védelem szabályozását, az ítélő bíróság hatáskörének pontos megállapítását törvényileg kell szigorúan körülhatárolni.

Ez a fegyelmi bíróság legyen a tisztességes közhivatalnok függetlenségének védelmezője és a magáról megfélemlített erkölcsi

vagy anyagi kárt okozó hivatalnokoknak lelkiismeretesen üldözője és bűneik megtorlója.

Az állampolgárok jól felfogott érdeke is megköveteli a tisztességes munkaerők védelmét, s a valóban büntetésre méltók ártalmatlanná tételét.

A közigazgatási törvény reformja nem hagyhatja figyelmen kívül a közhivatalnokok szolgálati pragmatikáját sem, mely az alkalmazottak egymáshoz való viszonyát állapítja meg. Ha a szolgálati viszonyt szigorú törvény szabályozza — s ez Romániában elkerülhetetlen, akkor a felebbvalók rendeleteit és intézkedéseit minden közhivatalnok végrehajtandó parancsnak ismerné el. Akkor megszűnne az a fráterizálás, amely most állandóan divatos, s amely a hivatalos tekintélynek, s a közügynek is kimondhatatlan kárát okoz. Egy egészséges szolgálati pragmatika erőteljes végrehajtása megszüntetné azt a visszas és gyakran előforduló állapotot, hogy — mondjuk — egy községi bíró bátorságot vegyen a prefektus rendeleteinek felülbíráására, s annak tetszés szerinti végrehajtására.

A közigazgatási alkalmazottak minősítési kérdését is rendezni kell. E fontos probléma végleges és racionális megoldása a közigazgatás reformjával együtt nyerjen általános szabályozást. A közigazgatási teendők szociális, merkantilis és ipari irányt kezdenek felvenni, egy szóval a nemzetgazdasági kérdések mindegyre határozottabban nyomulnak be a közigazgatás feladatkörébe. Az eddigi jogtudományi képesítés a maga absztrakt irányával már nem felel meg a közigazgatási pályán. A modern adminisztráció megköveteli a realisabb képesítést. A jövő közigazgatásának a közgazdasági ismeretekre nagyobb mértékben lesz szüksége mint az elmúltakban, mert rá lesz kényszerítve, hogy a gyakorlati élet felé orientálódjék.

ritve, hogy a gyakorlati élet felé orientálódjék.

Egy kiváló magyar közigazgatási tisztviselő írja: A közigazgatás nagy és sokféle ipari feladata mellett furcsán hat az a tény, hogy valahányszor szerződést köt egy-egy község vagy város műszaki természetű vállalkozásokra, milyenek például a gázszolgáltatás, villamoserőszolgáltatás, utépítés, köz uti forgalom lebonyolítása, ilyenkor a szerződéstervezetet mindig a magánfél készíti, egyszerűen abból az okból, hogy a közigazgatás a maga tisztviselői ügyészei dacára sem tud egy hasonló szerződéshez csak hozzáfogni. A szerződések aprólékos mindenre kiterjedő, szakértelemmel történt stilizálása pedig mindig jelentős előnyt biztosít annak a magánvállalatnak, amely szerződését a szakértelem nélküli közigazgatással kötötte meg.

Végül a közigazgatási hivatalnokok nyugdíjáról is intézkedjék a törvény.

Közismert dolog, hogy a regáltban a közigazgatási funkcionárius oly kis fizetést kap, hogy abból tisztességesen megélni nem tud. Rá van tehát kényszerítve arra, hogy igazságtalan uton szerezze meg a mindennapi kenyerét, sőt illegális uton zsaroljon annyit össze, hogy késő vénségére nyugalmas életet biztosíthasson magának. Ez ott a nyugdíj.

A közhivatalnok tekintélye, melyet különösen az államnak kell féltetnie, nem tűrheti továbbra is ezt a lealacsonyító, kényszer keresetet. Az ilyen közhivatalnok becsületébe, igazságosságába, függetlenségébe senki sem bízhatik. A sok panamának, melyek közállapotainkat megmértelezik, ez a lelkiismeretlen fanarióta-uzus az alapja. Ezt kell kiküszöbölni minden téren, s legelső sorban a közigazgatás terén. Legbiztosabb orvosása ennek a méletynek az volna, ha a közhivatalnokok jó megélhetéséről gondoskodik az állam, s biztosítaná őket annak idején tisztességes nyugdíjról is.

T. D.

A magyar politikai élet

Andrássy öröklődése nem tett jó benyomást — Demokrata győzelem — Tizennégy képviselő kerül bíróság elé párbaj, rágalmozás, sajtóvétség miatt — Hogy fizeti Magyarország a jóvátételt?

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar politikai élet homlokterében Andrássy Gyula gróf vasárnapi legitimista beszéde áll. A legitimisták zászlóbontása egypárti körökben élénk megbeszélés tárgya volt, de egyben megállapították azt is, hogy a legitimisták újabb zászlóbontása nem tekinthető jelentőségteljes politikai eseménynek. Andrássy eme szereplését vergődésnek tartják. Andrássyék a királykérdést ismét be akarják dobni a politikába és ezzel céltalanul és időszertelenül fejkavarni igyekeznek a szenvedélyeket.

Megírtuk, hogy a jóvátételi bizottság egyik albizottsága Budapesten az utódállamok birtokába került magyar állami javak becsülésével foglalkozik. A bizottság budapesti kizsállása a 8 Órai Újság szerint a jóvátétel kérdésében nem jelent fordulatot, mert a jó-

vátételt a népszövetségi kölcsönt megelőző tárgyalásokkal 1943 év végéig sikerült rendezni. Magyarország 1926 év végéig nem fizet jóvátételt, 1927-től 1943 végéig kétszázmillió arany koronában megállapított fix összeget köteles leróni. A bizottság valószínűleg még ezen a héten elhagyja Budapestet.

Ismeretes, hogy Miskolcon Huska Vilmos demokrata és Borbély Maczky Emil között pótválasztást rendeltek el. A választás vasárnap zajlott le, melyből Huska Vilmos demokrata került ki győztesen.

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága tegnap tizennégy képviselő mentelmi ügyét tárgyalta. A képviselők mentelmi jogát párbaj, rágalmozás és sajtóvétség címen a nemzetgyűlés felfüggesztette.

Rövid hírek mindentől

BERLIN. A birodalmi elnök kegyelemhöz elengedte Jagow volt tartományelnök hátralevő büntetését. Jagowot — mint ismeretes — a Kapp-pucsból való részvételéért tíz évi várfogságra ítélték. Ebből a büntetésből három évet letöltött.

LONDON. Az egész angol sajtó élénken foglalkozik a magyar nemzetgyűlés pénzügyi vonatkozású tanácskozásával. Részletesen ismertetik a magyar költségvetést és Bud pénz ügyminiszter expozéját.

ROMA. Catania és Aciale között vasútösszeütközés történt. A katasztrófának husz sebesültje van, akik közül háromnak a sebesülése életveszélyes.

ROMA. A népszövetség spanyol delegátusa meghívta a tanácsot, hogy legközelebbi ülészakát Madridban tartsa meg.

LONDON. De Flewau, az új francia nagykövet ideérkezett.

PARIS. Herriot állapota változatlan. Az orvosok remélik, hogy tíz nap múlva elhagyhatja az ágyát. Sokan arról beszélnek, hogy Herriot kénytelen betegsége miatt lemondani.

LONDON. London és Aberdeen között a skót expressz az elmúlt éjszaka elutott egy autóból. A gépkocsi három utasa szörnyethalt.

WASHINGTON. Az Angliához intézett amerikai jegyzék barátságosan, de erősen követeli, hogy Amerika a többi szövetségeshez hasonlóan részesedjék a Dawes-terv alapján történő jóvátételi fizetésekben.

NEWYORK. Wilbur tengerészeti államtitkár a tengerészeti albizottságban kifejtette, hogy Amerikának évente száztizmillió dollárt kell áldoznia flottájára, hogy tengeri hadereje Angliával egyenlő, Japánénál pedig nagyobb legyen.

KAIHÓ. Az egyiptomi angol hadserg főparancsnokának meggyilkolása ügyében folytatott vizsgálat folyamán újabb messzeágazó összeesküvést fedeztek fel.

TIRANA. Öt albán exminisztert a politikai bíróság halálra ítélt.

BERLIN. Északwaltesben vasárnap erős földrengés volt érezhető. Corvenben házak dültek össze. A Rajna vidékén és Felső-aszországból újabb földrengések voltak.

PARIS. A kamara az amnesztia javaslatát alkapcsolában a szenátus határozatával ellenében kimondta, hogy az amnesztia a november tizenkét élt ekkor követelt valamennyi bűnre, az anarchistákra is kiterjed.

Jogerős a Károlyi Mihály vagyonának elkobzását kimondó ítélet

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától) A királyi Kuria ma hirdette ki ítéletét a gróf Károlyi Mihály vagyona elkobzásának pörében. A legfelsőbb bíróság a királyi tábla vagyonelkobzási ítéletét helybenhagyta. Az ítélet jogerős.

A nevezetes perben a Kuria elsőszámu tanácsa ítéleltnök elnöklete alatt. A tanács délelben ült össze tárgyalásra nagy közönség, jobbra ügyvédek és képviselők jelenlétében. A tárgyalás megnyitása után az elnök megkérdezte a felperest, képviselő Horváth joggyi tanácsost, a védelem képviselőjét, majd a bírakat, van-e valami előadnivalójuk. Miután mindnyájan tagadó választ adtak, az elnök kihirdette a Kuria ítéletét:

— A magyar állam nevében a Kuria a védelem részéről előterjesztett valamenyny felülvizsgálási kérelmét elutasítja, mind Károlyi Mihály, mind a kiskoru Károlyi

Adám vagyonelkobzási ügyében. A Kuria a vagyonelkobzásról hozott táblai ítéletet helybenhagyta, miáltal az jogerősé vált.

Ezután az elnök az ítélet indokolását olvasta fel, mely a perköltsegekről is intézkedik. Eszerint a felperes költségeire egy milliót, a zárgondnokságnak száz milliót állapít meg.

Ez az ítélet pontot tesz a forradalom egyik legkarakterisztikusabb pörének végére. A magyar bírói kar függetlenségét bizonyítja ez, amelyet többé nem szédítenek demagóg jelszavak. S jóleső tanúság amellett, hogy a jog ismét visszanyeri uralmát és a bűnök nem maradnak többé büntetés nélkül.

Megint kommunista összeesküvést fedeztek fel Bukarestben

Szenzációs letartóztatások várhatók — Titkolóznak a hatóságok

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fővárosban huszonnégy óra óta titokzatos és állítólag szenzációs letartóztatások folynak. Az elmúlt napokban — amint azt megtudni sikerült, — számos jelentés érkezett a bukaresti hatóságokhoz, amelyekből újabb kommunista összeesküvésre következtettek.

A nyomozást teljes erővel megindították, s az eredmény — mint hivatalos helyen mondják — meglepő volt. A hatóságok mélyen titkolóznak, mindössze

annyit lehetett megtudni, hogy már ma és tegnap számos egyént tartóztattak le, s még

ma éjszaka számos szenzációs letartóztatás lesz.

A megtartott házkutatások során számos kompromittáló iratot találtak, a melyekből megállapították, hogy az összeesküvők az orosz szovjettal álltak összeköttetésben.

A temesvári jászista-puccs

Néhány szó a „Temesvári Hírlap”-hoz

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Magyar Párt temesvári tagozatánál lezajlott jelölési historiáról egy a valóságot a maga — úgy látszik — egyeseknek igen kellemetlen meztelen ségében feltáró tudósítást közöltünk. Az információkat a bánsági és temesvári vi szonyok alapos ismerője szolgáltatta és juttatta hozzánk és így teljes jóhiszeműséggel fogadtuk el azokat és ezért vagyunk kénytelenek ma is fenntartani. E tudósításunk fájó igazságai miatt iz léstelen felroffenéssel támad ellenünk a „Temesvári Hírlap” és mindent elkövet annak újbóli beigazolására, hogy „aki haragszik, annak nincs igaza”. Feleslegesnek tartunk most „post festa” minden posztumát, hiszen a Magyar Párt vasárnapi nagygyűlése letagadhatatlanul és elferdíthetetlenül beigazolta, hogy egyedül a Brassói Lapok járt helyes úton és egyedül a Brassói Lapok ismerte az igazi közvéleményt és egyedül a Brassói Lapok volt az igazi közvélemény szótárója. Mikor a Brassói Lapok a direktórium mellett foglalt állást, akkor is csak az egység érdekében járt el és mint az minden becsületes kisebbségi sajtóorganumnak kötelessége, az illetékes vezetőség abszolút többségeinek álláspontját támogatta. Ez a direktóriummi terv nem bukott meg, mint ahogy a Temesvári Hírlap hamisan állítja, hanem ezt a tervet feladta az intézőbizottság, mivel időközben megszűnt az ok, mely ezt az állásfoglalást szülte. A Brassói Lapok elejétől fogva amellet volt, hogy Ugron István vállalja az elnökséget, mikor tehát Ugron végre engedett a meg nem hamisított közóhajnak és vállalkozott az elnöki tisztségre, érthető, hogy a Brassói Lapok szívvél-lelékkel állott melléje. Ebben épeszű ember csak következetességet lát. Ha a Temesvári Hírlap mégis másképp itéli ezt meg, saját magáról állít ki olyan bizonyítványt, amint a bánsági magyarság egyébként már rég kiállított róla.

A Temesvári Hírlap mindenütt úgy beszél, mintha mi a puccs előkészítésével és rendezésével őt vádoltuk volna

meg. Szélmalom harc az ő védekezése, hiszen mi nem állítottuk, hogy ez a lap volt az intéző és rendező, mert jól tudjuk, hogy még az ehhez szükséges kel-lokékkal és kapcsolatokkal sem rendel-kezik. Szándékos ferdítéssel minket nem vádolhat meg, hiszen még az egyébként nagybecsült Fülöp Béla nyilatkozata is kénytelen beismerni, hogy csak az el-nöki tanács foglalt állást, hogy emiatt aláírásokkal ellátott beadványban tiltá-koztak és hogy Szabolcska Mihály is le-mondott. És talán az sem ferdítés, hogy az elnöki tanács ad hoc többségét olyan urak buzgókodása eredményezte a két-ségtelen többségi Telfogással szemben, a kik részint személyi okokból, részint egy bizonyos szervezet kötelekebe való tar-tozóság szempontjából kapaszkodtak ez alkalomból a temesvári események kere-kének küllőibe.

Mi semmi esetre sem ferdítettünk, se nem hazudtunk. Ellenben ezt tette a „Temesvári Hírlap”, mikor azt merte egyik cikkében írni, hogy Brassóban egy kisebb töredék fog választani. A vasár-napi nagygyűlés, amilyenhez még csak foghatót sem látott a Temesvári Hír-lap, a maga tényeivel ország-világ előtt beigazolta, hogy csak azok hazudták, hogy a kisebbség áll Ugron mellett, akik ilyen ferdítésekkel akarták az igazi ma-gyar érdek rovására a saját kis játéku-gyümölcsét élvezni. És konokul hazudik a Temesvári Hírlap, mikor azt állítja, hogy a Brassói Lapok valaha is „nem-zetközi alapon” állott. Ilyen hazug pizs-kolódással nem lehet a Jászi Oszkár-al szoros összeköttetést fenntartó emigráció val való kapcsolatot letagadni, mert míg a Brassói Lapokról mindenki tud-já, hogy mindig tiszta nemzeti alapon állott, a Temesvári Hírlapról viszont ma már a verebek is csiripelik, persze csak abban az igen szűk körben, ahol ezt a lapot egyáltalán ismerik, hogy kikkel fuj egy követ.

Mi mégsem haragszunk a Temesvári Hírlapra. Hiszen, ha egy szemetes sze-kér halad el mellettünk és sarat fröcs-csent ránk, akkor is csak bosszankodni

tudunk, de haragudni nem. Mert, akire haragszunk, annak olyannak kell lennie, aki legalább ezt megérdemelve.

Hogy a Temesvári Hírlap mennyire hive az egységnek, azt eddig nem maga dokumentálta. Most a vasárnapi nagygyű-lés után alkalma lesz arra, hogy tényleg az egység szolgálatába álljon. Jövendő magatartása rá fog világítani arra, hogy e tekintetben is mennyire mondott és mond igazat.

Ma Haarmann idegessége miatt félbeszakították a tárgyalást

HANNOVER. (A Brassói Lapok munkatársától.) Ugyátszik, hogy a tö-meggyilkost lassankint cserbenhagyja az ereje. A mai tárgyalás előtt Haarmann arra kérte az elnököt, hogy tartson egy-kis szünetet, mert

ideges és képtelen figyelemmel kísérni a tárgyalást.

Az elnök kérdésére, vajjon beismeri-e, hogy meggyilkolt egy Senger nevű fia-talembert, ezt válaszolta:

— Nem vállalom a gyilkosságot, de azért a törvényszék vegye úgy, mintha én követtem volna el. Nekem ugyis mindegy!

Haarmann ezuttal olyan apatikusan viselkedett, hogy az elnök felfüggesztette a tárgyalást és

megengedte a tömeggyilkosnak, hogy elszívjon egy szivar

Haarmann a szivar után láthatóan meg-yugodott, úgy, hogy a tárgyalást tovább lehetett folytatni.

A német centrumárt nem vesz részt a kormányalakításban

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mint a Wolff ügynökség je-lenti, Marx kancellár a német kormány-nak közvetlenül a választások után ho-zott határozatához híven, ma átadta a kormány lemondó levelét Ebert elnök-nek. Az elnök a lemondást elfogadta, s a kormányt az ügyek tovább vitelével megbízta az új kormány megalakulásáig.

Az új kormány megalakítása körül a tanácskozások állandóan folynak, s mint a Montag jelenti a centrum és a néppárt nem óhajtának a kormányban résztvenni. A néppárt a szocialisták tá-mogatásával leendő kormányalakítás gondolatát utasítja vissza. Az új kor-mány megalakítása ügyében a pártok leg-később szerdán határoznak.

Románul tanulni

csak megbízható, pontos és könnyen kezelhető szótár segítségével lehet. — A most megjelent

Dr. Dávid György-féle

Román-magyar

és

Magyar-román

szótár

kifogástalan tartalmával, nagyszerű, praktikus ki-állításánál és rendkívül olcsóságánál fogva a leg-alkalmasabb segédeszköz a román nyelv megta-nulásához. — A két rész együtt

egész vászonkötésben . . . 180. — lej.

ugyanaz, díszes félbőrötésben . . . 240. — lej.

Kiadta és megrendelésre azonnal szállítja a

Brassói Lapok könyvosztálya

Legszebb és legmaradandóbb ajándék

a könyv.

pes, ifjúsági és más ajándékkönyvek képhatók a legolcsóbb árban

KESZÉY könyvkereskedőnél Cluj-Kolozsvár.

Kérjen ingyenes karácsonyi könyvárjegyzéket!

8235

Polgár-főherceg

Wölfling Lipót emlékiratai — Házeladás, amelyen az eladó veszít — Lujza és Toselli házassága — A második válás — Egy hadseregben sem kap helyet a polgár-főherceg — Megkezdődött a harc a mindennapi kenyérért

(Tizennegyedik, befejező közlemény.)

Egyik baj a másik után

1908. január 19-én az Excelsiorban rövid tudósítást olvastam, hogy a toskánai nagy herceg 17-én Salzburgban meghalt s egy nappal később megérkezett anyám hideghangú távirata, amely közölte velem a tényt.

Ugyanezen a napon minden ingó vagyonom, amelyet egy zürichi szállítónál raktároztam el s csak csekély összegre biztosítottam, porráégett. Így az utolsó szál is, amely még a multtal összekötött, semmivé vált. Házamat eladták, s kiderült, hogy négyszerre drágábban vettem, mint ahogyan eladtam. A házat százezer frankért vettem, s a közvetítő egész sora keresett rajta. Most huszonezer frankot kaptam érte, s csak most tudtam meg, hogy két elég magas összegű jelzőlogkölcson is terhel.

Lujza Toselliné lesz

A lapokból értesültem Lujzának Tosellivel történt házasságáról. Tőle azonban nem kaptam semmiféle értesítést. Zimmermann asszonytól hallottam azután, hogy házassága nem volt boldog, ahogyan általában beszéltek Toselli igen sokszor goromba volt a kis Monicához, s így igen sokszor volt köztük nézeteltérés. A szász udvar, a régi ígérethez hivatkozva, követelte a gyermeket, de Lujza nem akart válni tőle. Már egyszer meg is akarták szöktetni a leánykát, de Lujza meg tudta s így a szöktetési kísérlet nem sikerült. Később belátta, hogy a szász udvarnál Monica mégis csak jobb nevelést kap, s így elhatározta, hogy mégis átadja a gyermeket. Elvitte Münchenbe, ahonnan aztán Monicát Drezdába vitték.

Féltékenységi válás

Második feleségemről hamarosan kitűnt, hogy fáradhatatlanul hajszolja az élvezeteket és a szórakozást, s amikor már egyéb ujjat kitalálni nem tudott, ágynak dőlt, s egy álló hónapig a beteget játszott, csak azért, hogy betegágyához legyek kötve, s hogy minden kívánságát azonnal teljesítem. Eleinte türelemmel viseltem ezt is, de később fogolynak tekintettem magamat, s el-el maradoztam hazulról, hogy a csillagászegylet előadásait hallgathassam. Ezekből hatalmas féltékenységi jelenetek származtak, amelyek mind hevesebbek lettek, s elrabolták minden nyugalmamat. A helyzet elviselhetetlenné vált s elhatároztam, hogy Párisba utazom. Az 1912. év elején a francia politikai helyzet igen kiéleződött s minden pillanatban várni lehetett Németország hadüzenetét, a Vilmos császár ellen érzett elkeseredés mind nagyobb lett, s minden beszédéből provokálást olvastak ki. Feleségem, mint német nő, mindenképen szabadulni akart Párisból. Félt. Így 1912. tavaszán Kölnbe mentünk; onnan Schlangenbadba. Jó lett volna kirándulni, csavarogni. De feleségemet ez nem érdekelte. Egész nap csak zenét akart hallgatni, a szabó nővel és divatárussal folytatott megbeszélései órákhoz tartottak. Este aztán megint hangverseny és színház következett, és csak késő este kerültünk haza.

Ujabb tévedésemet már rég beláttam; de amíg Franciaországban éltünk, nem akartam idegen országban egyedül hagyni. Németországban más volt a helyzet. Nehány szor intő szóval figyelmeztettem, akár első feleségemet, eltökéltem, hogy a harmadik figyelmeztetés után elhagyom. Ep úgy, akár csak az első asszony, kinevetelt, kigunyolt, azt mondta, hogy nem vagyok elég férfi ahhoz, hogy elhagyhassam őt, s a provokáló jelenetek tovább folytatódtek. A harmadik figyelmeztetés után az állomásra siettem, s egyenesen Münchenbe utaztam.

Tehát ebben a házasságban sem kaptam meg azt, amit reméltem. Kezdetben egészen jól megértettük egymást, de a nézeteltérések mindinkább szaporodtak, amelyek kiéleztek a helyzetet. En tanulni akartam, ő pedig szórakozni. En korán keltem és korán feku-dtem, ő képes volt egész áldott nap eludni és késő éjszaka tért haza. Végül is el kellett hagynom, ezt azonban igen sok heves jelenet előzte meg. Münchenben nyújtottam be a váló keresetet. A per hosszasan tartott, míg végre Werthauer dr. közbelépésére négy év alatti sikerült minden formalitást elintézni.

Ujból szabad voltam. Mindenekelőtt Allgauba mentem, ahol a nyarat a hegyek között töltöttem, örülve annak, hogy nem kell

frakkban járnom. Aztán Münchenbe mentem, ahol folytattam tanulmányaimat.

Anyám és testvéreim

Anyám gyakran jött át Salzburgból, hogy a Wittelsbachokat, akik a család barátai és közeli rokonai voltak, meglátogassa. Nehányszor meghívtak ezekre az összejövetelekre, ezeket azonban mindig titokzatosság fátyla borította. Egyszer késő este a Ferenc-rendiek templomában, azután máskor a nemzeti muzeum mellett, majd egy jeles februári estén messze München külvárosában, az állatkert mellett. Mindig ugyanaz a recept, ami egykor Einsiedelnben: anyám nem volt képes szabadulni attól a gondolatától, hogy kompromittáló reá nézve, ha velem nyilvánosan mutatkozik.

Heinrich bátyámmal, aki állandóan Münchenben lakott, gyakrabban találkoztam. Magánéletét azonban nem érintettem. Ez már így volt nálunk szokásban. Amica testvérem azonban, aki egy Hohenlohe felesége volt, más nézetet volt.

Gyakran hívott magához Würzburgba, ahol két idősebb fia tanult; ilyenkor kitűnően mulattam az okos legényekkel. Rendes lakóhelyébe, Bartensteinre, sohasem mentem természetesen.

1914. tavaszán Brüsszelbe utaztam Lujzához. A viszontlátás örömteli volt. Brüsszelt és Antverpent keresztül-kasul jártuk, s esténként emlékeinket elevenítettük fel. Hege-dült és zongorázott, s a napok rohanva teltek. Nem bírtam elszakadni régi pájtásaimtól.

Jön a háború

Ferenc Ferdinánd meggyilkolása bizonyossá tette azt a régi sejtésemet, hogy a régóta várt háború végre kitör. Nemsokkal a háború kezdete előtt Luzernbe utaztam, ahol Lujza várt reám, visszatérve fia látogatásából. Saarburgig kísérttem: ez 1914. július 28-án volt. Lotharingiában feszült volt a hangulat, s élesen nyilatkozott meg a szimpátia Franciaország iránt. Hosszabb ideig tartózkodtam ott, s mindenkit szívesen fogadtam, aki francia nyelven beszélt.

Eppen a háború kitörése idején reumatikus rohamok támadtak meg, amelyek hónapokon át ágyhoz láncoltak. Csak a télen jutottam annyira, hogy előbb mankókkal, aztán botokkal járálhattam. 1915. áprilisában gyógyultam meg teljesen. Anyámnak könyörögtem, járjon közbe a császárnál, hogy hamis néven beléhessek a hadseregbe, mint hadiönkéntes. Erre nyárig kellett várom. Ferenc József kereken kijelentette, hogy nincs szüksége reám. Megpróbálkozott anyám a bajor hadsereggel. Hosszu hetek múlva kaptam választ, hogy a királyhoz való közeli rokonságom miatt nem teljesíthetik kérésemet (a király anyja és az én atyám ugyanazon apától származó mostohatestvérek voltak.) A porosz hadseregbe bármikor beléphettem volna, ez esetben azonban elvesztém a svájci állampolgárságot és porosszá lettem volna. Ehhez azonban még mindig túlságosan osztrák voltam. Bulgáriát Ferdinándhoz fordultam, aki nagyon szép levélben választott s azt írta, okosabb dolog, ha megőrzöm tagjaim épségét, mert azokra még szükség lehet.

Igy hát módomban volt, hogy a nagy küzdelmet partatlan szemmel szemléljem.

1916. nyarán néhány hónapra Svájcba mentem, hadd halljam, hogy milyen a hangulat a "tűzparton". Majdnem poruljártam, mert német kémnek néztek. Minden iránt bizalmatlanok voltak, bármilyen jött Németországból. Aztán elrendelték, hogy az én évfolyamom a Jura-hegyekben leendő sáncmunkák végzésére vonuljon be, s nekem még sikerült negyvenhét éves koromban újból a határon túlra jutnom.

Két évig München mellett éltem, 1918-ban Alt-Waltersdorfba költöztem, ahol Opersdorf gróf birtokán nagy könyvtárat találtam tanulmányaim folytatására. Paraszi módra éltem itt, csizmába rőttem a földet istállóban, csűrökben mászkáltam, és hamarosan megtanultam a mezőgazdaság ábécéjét.

Az összeomlás...

Ekkor jött az összeomlás, a régvárt összeomlás, Vilmos császár megvetésreméltó menekülése Hollandiába, s a visszaözlő hadsereg zsúfolt összevisszasága. Berlijnbe men-

tem, ahol szemtanúja voltam a januári és márciusi uccai harcoknak, s bár igen gyakran voltam a lövöldöző tömeg közepén, mindenkor ép bőrrel menekültem. Apanázsomat igen rendetlenül kaptam, a korona vásárló ereje lényegesen csökkent és most nem maradt más tennivaló: dolgozni kellett. Kezdetben persze nem tudtam, hogy mit hol fogjak meg, lassan ment a dolog, mert igen sok csalódást és visszautasítást kellett elszenvednem, de a harc a mindennapi kenyérért megkezdődött.

(Vége).

A Világbéke Egyesület csúfolt és Magyarországot

Giesswein Sándor helyére Jászi Oszkárt választotta be az elnöki tanácsba

BUDAPEST. A nemzetközi Világbéke Egyesület központi tanácsa, amelyben a Magyar Világbéke Egyesület két taggal képviseltette magát, Giesswein Sándor dr. halálával megüresedett egyik magyar tanácsági helyre Jászi Oszkárt választotta meg, a Magyar Világbéke Egyesület megkérdése nélkül.

A magyar Békeegyesület levélben tiltakozott a választás ellen és figyelmeztette a tiltakozást, hogy Jászi Oszkár ellen hazaárulási pör van folyamatban és tiltakozik az ellen, hogy az egyesületben Jászi képviselje Magyarországot. Lukács György volt kultuszminiszter a Békeegyesület elnöke Jászi megválasztását végzetes tévedésnek tartja és kijelentette, ha a Békeegyesület erre a tiltakozásra Jászi választását nem semmisíti meg a magyar Világbéke Egyesület kiválik a központból.

LINOLEUM HAAS LIPÓT

legnagyobb
linoleum és szőnyegkülönlegességi áruház
Temesvári fölerakat
Lloyd-sor. — Telefon 10-31.

Lerakatok: Cluj, Oradea-Mare.

Nagy karácsonyi vásár

mélyen leszállított árakon.

Viaszosvászon

békebeli minőség, gyönyörű minták:

78 cm. széles	Lei 105.-
100 "	135.-
115 "	150.-

Bőrvászon

kárpitosok, kocsiigartók, könyvkötők részére nagy választékban

115 cm. széles	Lei 160.-
Gyermekkoszik áthúzására minden színben	190.-

Linoleum

remek perzsa vagy parkett mintákban:

70 cm. széles métere	Lei 165.-
90 "	225.-
padló bevonásra mintázott parkett vagy egyszerű 200, 250, 300 cm. szélességben, négyzetméterenként	247.-
Linoleum-szőnyegek 200 x 300 cm.	1800.-

Szőnyegek

Futó, nehéz min. cca 70 cm. széles	Lei 98.-
90 "	130.-
Ágyelő szőnyeg "Bouclé" rendes nagyság	150.-
Falvédő "Gobelin" 75x160 cm.	360.-
"Bouclé" szőnyeg 160x250 cm.	950.-
Ötömántakaró "Karamani"	1600.-
Cocos tutó 70 cm. széles	125.-
90 "	170.-

Hő- és sárcipők

Nordbritish v. Wimpasing márká ferfi	Lei 910.-
női	760.-
sárcipők, ferfi	290.-
női	275.-

Nagy választék következő cikkekben:

gummikabátok, gummilabdák, babák, sarkok, tornacipők, celluloid-árak, gyermek-kötények és sportcikkek.

Eladás kicsinyben és nagyban.

A Brassói Lapok hirdetésait napenként százezer ember olvassa.

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

Brassó

— **Letartóztatott brassói munkások.** A brassói állambiztonsági hivatal detektívjei szombatra vasárnapra virradó éjszaka több brassói munkásnál házkutatást tartottak. A házkutatás után a sziguranca letartóztatott hét munkást, köztük a munkásság egyik vezetőjét. A munkásokat azóta a sziguranca tartja és nagyban vallatja. Letartóztatásuk a legutóbb megjelent kommunista plakátok ügyével s még inkább a helybeli kommunistapárti egzisztálásával van összefüggésben.

— **A brassói magyar dalárda választmánya** december 17-én, szerdán este 8 órakor a próbahelyiségben rendes próbát tart, melyre a tagokat ezton hívja meg az elnökség.

— **Emberölésért elítélt csendőr.** 1922. január 20-án Popovics György csendőrszakaszvezető a fogarasmegyei Alsószombafalván meggyilkolta Popa János Mátyás gazdálkodót. A gyilkosságnak az volt az előzménye, hogy a csendőr előzőleg inspicálta a korcsmát, s mivel záróra volt, kiutasította onnan a mulatókat. Ezek el is hagyták a korcsmát, azonban a berugott falusiak alaposan megharagudtak a csendőrré, hogy az uccán fával hajították meg, egyikük pedig Popa János Mátyás a csendőr lova elé ugrott s megfogta annak kantárját. Popa a csendőr többszöri felszólítására sem adott utat a lónak, mire a csendőr lekapta fegyverét és lelőtte Popát. Letéért ma kellett számot adnia a brassói törvényszék előtt. A bíróság szándékos emberölés bűntettében bűnösnek mondotta ki a csendőrszakaszvezetőt s ezért hat hónapi fegháza ítélt el. Az ügyész és elítélt főlebbezt.

— **Meglopott igazgató.** Szemlér Ferenc brassói katolikus főgimnáziumi igazgató Kolostor-ucca 29. szám alatt levő lakásának pincéjéből elloptak 3870 lej értékű fehérneműt. A rendőrség nyomoz.

— **A vasárnapi református vallásosestély** tudósításából kimaradt, hogy a művészi ni voju énekdarabok szerzeménye és betanítása dr. Szemethy Géza kiváló művésztének és fáradhatatlan tevékenységének eredménye volt.

— **A brassói izraelita nőegylet** szegény gyermekeinek felruházása 21-én délután 4 órakor fog megtörténni a tanácsteremben. Kérjük, hogy e célra szánt adományokat Deutsch Arminnéhez Arvaház-ucca 35. eljuttatni szíveskedjenek. Hála köszönettel nyugtazzuk Kertész testvérek cég adományát.

Kolozsvár

— **Bukarestbe utazott a református püspök.** Nagy Károly református püspök ma Bukarestbe utazott, fel akarja ugyanis venni azt az államsegélyt, amelyet a kultuszminisztérium már annak idején kiutalt, de a kolozsvári adóhivatal megtagadta az összeg kifizetését, mert a kultusztárcának nincs fedezete a hitelre. Négy millió lej erejéig volt a kultusztárca meghitelezve, de ezt az összeget már is túllépte 130.000 lejjel. Ez a körülmény késztette arra a püspököt, hogy Bukarestbe menjen és sürgős intézkedést kérjen a minisztériumtól.

— **Nem bocsátják el a román vizsgán megbukott postatisztviselőket.** Híre kelt annak, hogy azokat a postatisztviselőket, akik a románnyelvű vizsgákon nem feleltek meg a követelményeknek, elbocsátják állásaikból. A hír városszerte feltűnést keltett, ezért információért fordultunk a postaigazgatósághoz, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a hír ebben a formájában nem felel meg a valóságnak, csupán arról van szó, hogy egy régebbi rendelet alapján a minisztériumhoz terjesztik fel azoknak a tisztviselőknek listáját, akik nem bírnak a román nyelvet.

— **Iparos gyűlés.** Tegnap délután 3 órakor a kolozsvári ipar- és kereskedelmi kamara területéhez tartozó kézműiparosok seregük feltárása végett értekezletet tartottak. Az értekezlet legfőbb tárgya volt a sulyos adóteher, amely a kézműiparosok anyagi helyzetét elviselhetetlenné teszi, továbbá a hatóságoktól elszennvedett indokolatlan mofesz talás, amely a polgárok jogos érdekeit veszélyezteti. Havassy József elnök nyitotta meg az értekezletet, amelynek első szónoka Schwarz Márton a sulyos iskolaadót kifogásolta. Jelen

tése szerint több mint ötszáz iparos éppen a szokatlanul magas iskolaadó miatt nem járja tanoncát a kötelező iskolába. Réthy Károly az 1 százalékos forgalmi adó eltörlését követeli s azt kívánja, hogy a kolozsvári ipar és kereskedelmi kamara ebben a fontos kérdésben hívjon össze rendkívüli gyűlést. Hibáztatja az adminisztrációt, mivel ez a polgárság ellenőrzése nélkül gazdálkodik. Schwarz Márton azt indítványozza, hogy a hatóságok egyoldalú gazdálkodását meg kell szüntetni és ez ügyben tiltakozó monstre gyűlést kell összehívni.

— **Cioc szatmári fűtőházi főnök újabb bűnei.** Egy szatmári tudósítás alapján megírtuk, hogy Cioc Haralamb szatmári fűtőházi főnököt a nagyváradi tábla százezer lej óvadék ellenében szabadlábra helyezte. Cioc, mint ismeretes, több mint ötmillió lejjel károsította meg az államot és mint utóbb kint, összekötésben állott Condescuval, a kit csak nemrégén itélt el a kolozsvári törvényszék. A CFR kolozsvári jogügyi osztályának mikor tudomására jutott Cioc szabadlábra helyezése, óvást emelt ellene azzal, hogy közben újabb kétmillió lejes lopására jöttek rá. Jellemző a helyzetre, hogy Cioc azzal fenyegette meg az üzletvezetőség egyes tisztviselőit, akik ellene a vizsgálatot vezették, hogy felutazik Bukarestbe és valamennyiüket Kisenevbe helyezteti át.

— **Nem jó a detektívvel versenyt futni.** Tegnap este a pályaudvaron a szolgálatot teljesítő detektív észrevette, hogy Nebereg László notorikus zsebmetsző a perron körül álálkodik. Neberg a detektív felszólítására futásnak eredt, de a markos rendőr elfogta és letartóztatta. Adták az ügyészségnek.

— **Halálos autóbalesés.** Ma délután tizenkét órakor a Főut és Szaniszló ucca sarkán a 15. számú autó sofförje arra az időre míg ebédelt, Márkus András őrizetere bizta kocsiját. Márkus saját zsebére tett meg egy utat és közben gázolta halálra a szerencsétlen Bulort. Márkus Andrást letartóztatták.

Temesvár

— **Újabb letartóztatások a diákszavargások miatt.** A diákszavargások ügyében még a múlt héten az ügyészségre kísérték nyolc embert, akik állítólag verekedést provokáltak a műgyetemistákkal. Ezeknek az embereknek kihallgatását ma megkezdte a vizsgáló bíró. Most újabb letartóztatottak Reiter Ernő, Stern Mór és Kaufler Géza, akik állítólag telefonon hívták ki a többieket. A városban ma az a hír terjedt el, hogy az a román diák, akinek a zsidók beverték az orrát, meghalt. Ezt a hírt maga az ügyész indította meg és kijelentette, hogy a kórházban ugyan

meghalt egy műgyetemista, de az hetek óta tifuszból feküdt.

Nagyvárad

— **Köteles a vasöntőde visszavenni munkásait.** A vasöntőde sztrájkoló munkásai ügyében a szatmári munkafelügyelő bevonásával ankétet tartottak, melyen a többi munkaadó véleményezése ellenére kimondották, hogy a vasöntőde köteles munkásait visszafogadni. Popovici prefektus a vasöntőde egyik fő részvényese azt az ajánlatot tette, hogy a bizalmi férfiakat zárják ki, a munkásokat pedig vegyék vissza. A munkások ezt az ajánlatot nem fogadták el és így a sztrájk tovább tart.

Marosvásárhely

— **Sebestyén Dezső Miskolcra megy.** Sebestyén Dezső, aki Marosvásárhelyen a Szendrei-színház-színház tancos komikusa volt, békés uton felbontotta szerződését, s most a miskolci színház vezetését veszi át. Szendrei igazgató Szakács Árpád buffot szerződött le a távozó Sebestyén Dezső helyébe.

— **Letartóztatások a kommunista plakátok miatt.** A legutóbbi napok kommunista zavargásaiból kifolyólag az itteni rendőrség erőteljes házkutatásokat tartott, aminek következtében több kommunista üzemmel gyanúsított egyént letartóztatott. Többek közt Simó Géza volt tanár, Náthán Odón, Mihályi Ferenc, Tóth Gábor és Tóth Károly vezérek is a rendőrség kezébe kerültek. A letartóztatott egyének közül kilenc kommunistát holnap Bukarestbe szállítanak.

— **Megáll a munka a Marosvölgyben.** A marosvölgyi munkások és a munkaadók közti viszony erősen kiélesedett. A munkások azt követelték, hogy létszámuk 30 százalékos redukciója helyett a nyolc órai munkát hat órára szállítsák le, így a létszám redukció feleslegessé válik. Ezzel szemben a munkaadók ragaszkodtak a munkás létszám 30 százalékos csökkentéséhez, mert ellenkező esetben a termelés tuldrága lenne. Mivel az ellenfeleket kiegyenlíteni nem lehetett, két fa-üzem teljesen beszüntette a munkát, holnap pedig valamennyi üzemnél megáll a munka. A famunkások pedig családjaikkal együtt most télvíz idején kikerülnek az uccára.

Fogaras

— **Szekér a vonat alatt.** Tegnap este hét óra előtt katasztrófa történt a fogarasi pályaudvaron. A 2423. sz. tehervonat elütött a váltó és a bejáratú jelző között levő vasúti átjárónál egy szekert. A szekér teljesen összetört és a benne ülő gazdát a vonat kerekei a felismerhetetlenségig összeroncolták. Az állatok csodálatosképen megmenekültek.

Egy brassói leányt megölt a szerelem

Sulyos magzatelhajtási pör a bíróság előtt

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) Érdekes gyilkossági bűnpert tárgyalta ma a brassói büntetőbíró. Muntean Ilona brassói leány körülbelül egy évvel ezelőtt megismerkedett B. Gy. helybeli asztalossal. A fiatal ember érzelmeit a leány viszonzta s lassanként szerelmi viszony fejlődött ki közöttük. A viszony tartósan mutatkozott, a nyár végén azonban a leány érezni kezdte a szerelem következményeit, anyjával együtt elment egy szülésznőhöz, W. J.-hoz, aki a bajba jutott leányt kezelte s rajta műtetet végzett.

a műtet után a 18 éves leány vér-mérgezést kapott s néhány nappal később meghalt.

Az ügyészség megindította a vizsgálatot, amelynek megállapítása szerint a leányt a szülésznő által végzett tiltott műtet gyilkolta meg s ezért vád alá helyezte a szülésznőt, sőt

magát az elhunyt leánynak anyját, Muntean Zorikát is

akkor azzal vádolt az ügyészség, hogy az ő tudásával hajtatott végre a szerencsétlen műtet.

A bíróság dr. Seid. — dr. Baiulescu tanácsa elé került az ügy, a vádat dr. Bussér Rudolf, ügyész, a védelmet Vlad

Constantin ügyvéd, volt törvényszéki bíró képviselte, a jegyzői tisztet Bucur Vazul látta el. Munteanné azzal védekezett, hogy neki sejtelmé sem volt róla, hogy a heves főfajásról panaszkodó leánya milyen állapotban van. Igaz, hogy ő kísérte el a leányt a szülésznőhöz, de nem tudta, hogy ez magzatelhajtást végez a leánynak, s így fájdalmat igen, de lelki furdalást nem érez a tragikus fejlemények miatt.

W. J. szerepének megállapítása véget dr. Kecskeméti Zsigmond törvényszéki orvost hallgatta ki a bíróság, akinek szakvéleményéből kint, hogy

a boncolás alkalmával a szerencsétlen leány testében egy rozsdás szeg és még más idegen testeket is találtak,

amelyek minden kétségen felül külső beavatkozás folytán kerültek szervezetebe. Bizonyos az is, hogy ezek a dolgok fertőzték meg a leányt. A többi tanuvalloások alapján a bíróság valószínűnek látta, hogy az idegen tárgyak a leány hozzá nem értő öngyógyítási kísérletei közben kerültek be a testébe, a vér-mérgezés előidézésében tehát a szülésznő nem hibás. A bíróság ezért mindkét vádlottat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

A Brassói Lapok bécsi munkatársa, mint az osztrák köztársasági elnök vendége

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az osztrák nemzetgyűlés és a szövetségi tanács december 9-én megtartott együttes ülésében további négy esztendőre ismét. Hainisch Mihály dr-t választotta meg az osztrák köztársaság elnökévé, az állam fejévé. Negyvennyolc órával a választás után a posta a következő meghívót közbesíttette a Brassói Lapok bécsi munkatársának:

Az elnökségi iroda

tisztelettel közli, hogy a köztársasági elnök ur újrapróba megválasztása alkalmából folyó év december hó 13-án délután félhat órakor fogadja a sajtó képviselőit és erre a fogadásra bátorodik Nagyságodat is tisztelettel meghívni.

Szombaton délután fél hat órakor hosszú idő után ismét fényárban tündökölték a Ballhausplatzi palota fogadótermei. Ahol vala mikor a régi monarchia külügyeinek intézője és a császári ház minisztere rendezett nagyszabású fogadásokat a diplomáciai testület részére, ottan mostan egy demokratikus köztársaság valóban demokrata elnöke újrapróba megválasztása után megragadta az alkalmat hogy megköszönje a sajtónak azt a támogatást, amelyben négy éves működése alatt részesítette és további pártfogását kérje úgy a maga, mint országa számára. Hainisch elnök meghívta magához az összes bécsi lapok kiadóját és főszerkesztőit pártkülönb-ség nélkül, úgy azokat, akik a kormány programját tették magukévá, mint azokat, akik a jelenlegi rendszer ellen küzdenek. Meghívta ezen kívül a külföldi sajtó képviselőit, akiknek számára külön köszönetei és kérései voltak.

A fogadtatás külsőségei alig különböztek azoktól, amiket a régi császárság és királyság alatt megszoktunk.

A minden ízében demokratikus államfő kötelességének és az állam érdekében valóban tartotta, hogy feszitelenül diskuráljon a toll képviselőivel, tájékoztassa őket és meghallgassa az ő véleményüket is. Egyenrangú és egyenlő hatalmu félként találkozott szombaton este a sajtó az osztrák állam fejével. Az elnök és az összes jelenvolt miniszterek egyaránt buzgózkodtak, hogy a sajtó képviselői minél jobban érezzék magukat és versenyezzenek egymással a házi gazdai teendők ellátásában. Az elnök előbb rövid beszédben mondott köszönetet azoknak, akik meghívásának eleget tettek, majd támogatásukat kérte. Ezután feszitelen eszmecsere fejlődött ki. Az elnök barátságosan eldiskurált az újságírókkal, akiknek egyrészt már ismerte, a többiek pedig Ludvig meghatalmazott miniszter és rendkívüli követ, sajtófőnök útján mutatta be magának. Úgy diskurált, mintha barátai között lenne és az olykor olykor felvetett ugynevezett kényesebb kérdésekre sem tagadta meg a választ. Természetesen illetlenség és a bizalommal való viszálylás volna erről beszámolni. Mialatt Hainisch elnök csoportról-csoportra menve beszélgetett el vendégeivel, addig az egyes melléktermekben külön szigetek képződtek az egyes miniszterek körül, akik szintén igyekeztek az újságírók kívánságát kielégíteni.

Késő este volt, amikor a sajtó képviselőinek utolsó csoportja is eltávozott és a pazarul kivilágított termekben csak a szofák és pincérek maradtak, akik lehordták a dus büfféket.

SZ. P.

SZERELVÉNYEK,

olajak, gépszijak, szerzőszámok, gummiárak, fémek, tömitések, tisztítógyapot és mindenféle műszaki áruk

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMIȘOARA.

Halántékon lőtte magát a legcsinosabb bukaresti fiatalember

Öngyilkos lett egy bukaresti gyáros Brassóban is ismert fia — Halál a szeparé parkettjén

BRASSO. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A legutóbbi 48 óra alatt Bukarestben hét ember dobta el az életét a legtitokzatosabb körmenyek között. Az egyik öngyilkos egy Brassóban is ismert fiatalember, aki a legutóbbi nyarat Brassóban töltötte. Paczak Arthur, Paczak L. a román főváros egyik legtekintélyesebb, közismert gyárosának a fia, akit Bukarest egyik legcsinosabb fiatalemberének tartottak, váratlanul kioltotta az életét. Paczak Arthur, aki végtelenül rokonszenves, mulatni vágyó és az élet örömeit habzsoló fiatalember volt, az utóbbi időben állandóan leverte a látszólag. A fiatalember nemrég szabadult meg a katonaságtól, azóta semmiféle állást nem vállalt, de ugylátszik, hogy a nagy gondtalanság, meg a túlkönnyű élet végül is fanyarrá és üressé tette a napjait. A vasárnapot Bibescu Voda ucca 4. szám alatt levő lakásukban, a család körében töltötte el, s bár a szülőknek nem tetszett a fiatalember fokozódó rosszkezdősége, Paczak Arthur rossz közérzetére hivatkozva eloszlatta hozzártartozói aggodalmát.

Késő délután, midőn besötétedett, a fiatalember elbucsuozott családjától, és eltávozott hazulról, ahova nem is tért többé vissza. A körutra ment sétálni, majd este 8 órakor betért a Chatambriand vendéglőbe, ahol bőven megvacsorázott. Közben feült az asztalához egy barátja, akivel hosszasan eldiskurált. Egy óra felé a barát eltávozott a vendéglőből, Paczak pedig

visszavonult egy szeparéba

s egy üveg bort hozatott. Ezután magára zárta az ajtót, amit kívülről természetesen nem vettek észre és így senki sem

sejtette, hogy a feltűnően csinos és disztíngvált modoru fiatalember milyen végezetettre készül.

Néhány perccel később éles fegyverlövés zaja riasztotta meg a vendéglő közönségét. Egy pincér feltörte a szeparé ajtaját, mire döbbenetes látvány fogadta.

A szeparé parkettjén vértócsában fetrengett a fiatalember,

mellette a revolver. Az öngyilkosságról azonnal értesítették a kerületi rendőrséget. Nem sokára kiszállt egy rendőrkomszár és megindította a vizsgálatot. A láthatólag reménytelen állapotban levő fiatalembert beszállították a Filantropia kórházba, ahol ápolás alá vették. Segíteni azonban már nem lehetett rajta, és az öngyilkos fiatalember

két órával később borzalmas kínok között kiszenvedett.

Paczak szüleit Brassóban is jól ismerik, mivel a szalámigyáros csodaszép, szőke feleségével már a háboru előtt is sokszor nyaralt Brassóban. Maga Paczak Arthur is Brassóban töltötte a legutóbbi nyarat.

Ittléte alatt a jómegjelenésű és rendkívül költséges hajlamu fiatalember általánosan ismertté tette magát, úgy, hogy halála Brassóban is részvélet kelt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Paczak Arthur revolveréből egy golyót röptetett jobb halántékába, amelyen áthatolva a golyó, erősen megsértette a boldogtalan fiatalember agyvelőjét. Irást nem hagyott hátra s így tragédiájának közelebbi rugóiról sem mit sem lehet tudni.

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla
Kolozsvári fiókszerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-ucca) 22. — Telefon 6-36.
Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejjel drágább; Ausztriában 3006 o. K., Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinár, Magyarországon 2006 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Csütörtök, december 18.

Katolikus naptár: Grácián püspök. — Protestáns naptár: Auguszt. — Görög naptár: Sebestyén. — Izraelita naptár: 5685, Kiszlev 21.

A nap kel: 7 óra 49 perckor, nyugszik 16 óra 36 perckor. — Legközelebbi holdváltás: utolsó negyed december 19-én, 12 óra 11 perckor.

Időjárás: Lényeges változás nem várható.

— Ma már teljes csend uralkodott a bukaresti egyetemeken. Bukarestből telefonálja tudósítónk: Az egyetem minden fakultásán ma már teljes csend uralkodott, s az előadásokat a zsidó tanulók részvételével mindenütt zavartalanul megtartották. A hatóságok a kormánynak arra az intézkedésére, hogy az egyetemeket karhatalommal kell őriztetni, kétszázötven főnyi csendőrséget vezényeltek ma fel a vidékről a fővárosba. Meg is érkeztek, de nekik azonban nem akadt.

— Az olasz kormány meghívta a magyar művészeket. Budapesti jelentés szerint az olasz kormány meghívta a magyar művészeket a tavasszal Milanóban rendezendő akvarell kiállításra. Magyarországra a kiállításon három termet kap, melyben százötven műtárgyat állíthat ki. A jelenlegi magyar művészek alkotásain kívül a múlt századbéli neves festőművészek képeit is kiállítják.

— Újabb főmeggyilkosság Ausztriában. Gráczból jelentik: Reizben Ludendorff mellett rémes családi tragédia játszódott le tegnap. Daners Pál nyugdíjas lovaskapitány az egyik elhagyott villában agyonlőtte feleségét, egy éves kisfiát és két esztendőes leánykáját, majd veronállal megmérgezte magát. Azt hiszik, hogy a lovaskapitány elmezavarásban követte el rettenetes tetteit, mert családjával a legjobb egyetértésben élt.

— Januárban tárgyalják Robozék bűnyűjét. Budapestről jelentik: A hírhedt Roboz-testvérek bűnyűjében január 10-én tárgyalják meg a főtárgyalást. A bűnyűvet Denk Tivadar dr. táblabíró tanácsa tárgyalja le.

— Januárban tárgyalja a tábla a csongrádi bombamerénylők ügyét. Budapestről jelentik: Két hónappal ezelőtt hozott felmető ítéletet a bíróság a csongrádi bombavetőkről, a Piroksa testvérek és társai ügyében. Az ítéletet az ügyész megfellebbezte, így az ügy most a szegedi tábla elé került, mely januárban fogja megtartani a tárgyalást.

— Százhetvenöt ezer lejt raboltak el az egyik petroleumvállalat pénztárnokától. Plojestről jelentik: Az Inter Omnia Internationale petroleumvállalat pénztárnokát az emult este a Baicoi-Costeni közötti országúton ismeretlen tettesek megtámadták, s a nála levő 175 ezer lej készpénzt, amelyet a petroleumtelepre akart kivinni, elrabolták. A támadók nyomtalanul eltűntek.

— Huszonkét pályamű érkezett a Jókai-emlék pályázatra. Budapestről jelentik: Jókai Mór síremlékére kiírt pályázat határideje most járt le. Huszonkét szobrász és építész adta be pályázatát. A legtöbb művész katalakot szánt, melyen Jókai legismertebb regényeinek alakját domborművel örökítenék meg.

(*) Karácsonyi feladása a városi tanács ház udvarában kezdődik folyó hó 18-án reggel 7 órakor.

(*) Valtoianu miniszter Brassóban. Valtoianu miniszter tegnap megtekintette a köz- zelben épülő nagyszabású alagut munkálatait, s innét Brassóba visszatérve, Manolescu képviselő, kamarai háznagy kíséretében meg látogatta a jóhírű »Antikva« régiségkereskedést. Árvaház-ucca 5 szám, s őszinte elismeréssel nyilatkozott az itt látott szép antik tárgyak dús választéka felett, s mindkét politikus nagyobb bevásárlást eszközölt, pompás antik tárgyakban, — mint mondták — karácsonyi ajándéknak.

— Az Apolló Mező igazgatósága a köz- chajnak eleget téve, két napra visszaszerezte a »Lányok, kiket nem vesznek nőül« című fil-

met. Mindazok, akik látták ezt a nagyszabású filmalkotást, dicsőretek emlékeznek meg arról. E főszerepeket a bájos Ellen Kürthi és a hírneves Albert Steinrück játsszák. Jön »A pestis Florenceben« című művészien kiállított nagy filmdráma. Az igazgatóság nagy meglepetést készít elő a közönség részére. A napi plakátok rövid idő múlva tudtul adják a meglepetést.

(*) **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak kik felejtethetetlen halottunk, Kupán Dénes temetése alkalmával koszorúk, virágok, küldésével, a temetésen való megjelenéssel, vagy bármi más uton részvételüknek kifejezést adtak, ez uton mond halás köszönetet a gyászoló család.

(*) **Elveszett.** November 29-én este a brassói állomáson elveszett egy utazási arcképes igazolvány, rokkantsági igazolványokkal. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, csupán az iratokat juttassa el a Brassói Lapok kiadóhivatalába.

(*) **Modern Mozgó.** Még csak ma fut »A kis bohóc« könnyekig megható nagysikerű aratott Jackie Coogan film. Nemcsak, hogy a legjobb szerepében látja a közönség kis kedvencét, de egy a legszebben megrendezett igazi egészséges amerikai izü, könnyeket és kacajt fakasztó, tökéletes művészettel megjátszott filmet is lát. Falrengető kacagást váltott ki a legújabb Marmeid vigjáték: Ham a Hámhámok között. Jön »A bosszu álarc« (Hamlet és bohóca) című nagy társadalmi dráma. És egy kétfelvonásos nagyszerű Ziggott vigjáték.

— **Dr. Bentia Szevér** szakorvos (belső női és bőr, vér bajok), Vár-ucca 72. I. em. telefon száma 710. Rendel 11—1 óráig és 3—1 óráig.

— **Papírzacskó-fasak-mintázás** és egyéb papírkonfekció-árjegyzéket mintákkal kérje a Lepage papírzemlő Cluj-Kvár.

(*) **Személyazonossági, utlevél és vasúti igazolványokhoz** szükséges fényképek a hivatalosan előírt kivitelben legrövidebb idő alatt készülnek Lang Henrik Kapu-ucca szám alatti műtermében.

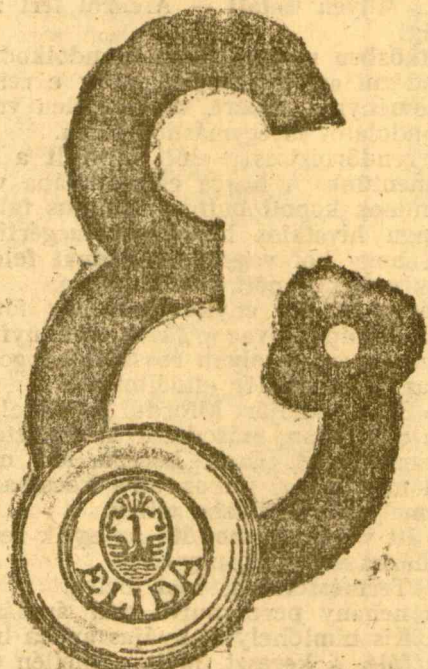
— **Orvosi körökből.** Dr. Ritter bőrnemibetegségek szakorvosa vasárnap vételével naponként rendel Hirschercs 25. I. szám alatti rendelőjében, nőknél 1 — fél 2-ig, férfiaknak délelőtt 11 — és este fél 7 — fél 8-ig.

— **Málnási Mária-Iorras Salvator Forrás** gyógyvizek friss töltésben nagyban kaphatók Aronsohn H. Tsa cégnél, Brassó, Telefonszám 7.

Nyílttér*

Ertesítem a t. vevőimet, hogy (idősebb) Kardos Dánielt cégmentől elbocsájtottam s sem üzleti ügy elintézésére, sem pedig pénz felvételére nincsen tovább felhatalmazva. Tisztelettel Gerő Lajos óra és ékszerszövő-kereskedő, Oradea Mare.

*Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FÜRDŐSZAPPAN
világosbír

— **Alig van író a világirodalomban,** aki nek könyvei nagyszerűbbek volnának, mint Jack London mély emberi megérzéssel, nagyszerű meglátással és zseniális művészi készséggel megírt könyvei. Minden munkája egy-egy valóságos gyöngye az emberiségnek. Magyar nyelven megjelentek közül ajánljuk a következőket: A csodatevő szerelem. 100 lej, A Darler cirkálón 80, A kóbor csillag (a mai börtönélet megrázóan érdekes rajza) 300, A lázadók 130, Lissak odisszejája (A farkas fia) 130, A hold völgye 260, Az országot 120, A vadállat 60. Postai megrendeléseket azonnal elintézzük. Brassói Lapok könyvosztálya.

— **A fejfájás, szédülés, mellszorulás, szivdobogás** oly eseteiben, melyek dugulástól származnak, a **FERENC JOZSEF** keserűvíz kitisztítja az emésztés útjait, s elhárítja a vértolulást.

— **A »Record«** szabásmintás divatlap legújabb (12 szám) száma megérkezett és megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályánál Ára 25 lej, ajánlási díj 3 lej.

Az ideai karácsony a gyomor karácsonya lesz

Panaszkodnak a kereskedők, panaszkodni fognak a gyerekek — Új ruhát alig csálnának a női divatszalonokban — Gyenge a karácsonyi vásár

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Már jó néhány napja tart a karácsonyi vásár, a kirakatok tele vannak portékával, a játékok jókedvűen integetnek a gyerekek felé, hatalmas plakátok és reklámok hirdetik, hogy megkezdődött a nagy árleszállítás. A város képén azonban nem látszik meg; sem a karácsony közeledte, sem a leszállított áruk nem képesek nagyobb vásárló tömegeket az üzletekbe csábítani, a boltok éppen olyan üresek most, mint a mult hónapban, az uccákon, dacára annak, hogy alig néhány nap választ el a karácsonytól nem sietnek csomagokat cipelő emberek mint tavaly és az azelőtti években, úgy látszik, az idén nagyon kevés helyre kopogtat be a Jézuska ajándékok tömegével. Gyakran hallani ilyen sóhajokat:

— Istenem, itt a karácsony, venni kellene valamit a gyermekeknek. Mit mondunk nekik, miért nem jött az idén a Jézuska?

Sorra jártunk ma néhány kereskedőt, akik karácsonyi vásárt olcsó árakat hirdetnek, mindenütt csak panaszokat halottunk:

— Nem jön a közönség kérem, akármit csinálunk. A Mikulás egy csomó pénzembe került, a kirakatot feldiszipeltem, Mikulás-árakat hozattam, még a költségeim sem térültek meg. Az egyetlen komoly vevő egy gazdagnak ismert bankigazgató felesége volt, aki tegnap nagyobb bevásárlást eszközölt — hitelbe. Azt mondta, most nincs pénze, majd el-sején a konyhapénzből kifizeti a számlát.

Egy játékkereskedő szomorúan monddta:

— Mivel fognak a gyerekek az ideai karácsony után játszani, nem tudom. Egyetlen darab játékot, egyetlen karácsonyfadíszet még nem adtam el és félek, hogy fogalmat én magam fogok csak csinálni, azzal, hogy gyermekeimnek valami karácsonyi ajándékot viszek az üzletből haza. Az embereknek nincs pénzü, gyakran hallani itt a kirakat előtt, hogy jó volna ezt vagy azt venni a gyerekeknek, azután jön az örök reifrén: ha pénzünk volna. Ez a karácsony teljes egészében megmutatja Erdély mai gazdasági helyzetét mert hiszen békeidőben a legszegényebb emberek is megkuporgattak néhány garast, hogy a gyermekeknek legyen miből karácsonyi ajándékot venni. Ma a legjobb módunk ismert emberek is megelégednek azzal ha a szent estén egy jobb vacsorát ehelnek. Bizony, az ideai karácsony a gyomor karácsonya lesz, ajándékokra nem telik, a kevés megtakarított pénz jobb falatokra megy majd el.

— **Paál Árpád helyreigazító nyilatkozata.** Ma, azaz december hó 16-án délután György tanár ur az alábbi nyilatkozatot hozta be szerkesztőségünkbe: Brassó, Korona-szálló, 1924. XII. 15. Mélyen tisztelt szerkesztőség! Mai lapjokban ráni hivatkozással közlemény jelent meg, mely nekem bizonyos nyilatkozatot tulajdonít az elnökválasztás kérdésében. Kérem helyreigazításképpen közölni, hogy tisztelt munkatársuk előtt én az elnökválasztásról semmiféle nyilatkozatot nem tettem. Munkatársuk kérdésére csak annyit jelentettem ki, hogy a jelenlegi helyzetet áttekinthetetlennek tartom, s érdemleges nyilatkozatot nem tudok adni. Mély tisztelettel Paál Árpád. Munkatársunk ezzel szemben a következőket jelenti ki: En Paál Árpád dr. urtól még a választás megejtése előtt azt kérdeztem, hogy mi lesz, ha megválasztják Ugront? Paál Árpád dr. ur erre a kérdéssemre azt a nyilatkozatot tette, vagy ha jobban tesszük, azt jelentette ki, hogy most még a helyzet áttekinthetetlen, de, ha Ugront megválasztják, akkor ő az elnök. Ezt fogalmaztam én meg teljes jóhiszeműséggel úgy, ahogy a Brassói Lapokban megjelent.

Az egyik női szalon tulajdonosa így beszélt:

— Nálunk olyan forgalom szokott lenni a karácsonyi ünnepek előtt, hogy nem győztem a munkát és éjjel-nappal egyfolytában dolgoztunk. Nem mondhatom, az idén is van forgalom, csak hogy — ide nézzen uram — csupa átalakítás. Új ruha alig készül, alig lehet olyan anyát látni, amelyen nem látszanak meg a régi varrás nyomai. Minednki átalakít. Egy hölgy volt most itt, aki azelőtt minden télen három estélyi ruhát is csináltatott, a tavalyi krepedesintoalettjét hozta el átalakítani, mert egy nagyon elegáns estélyre készül. Ha ez így megy, kénytelenek leszünk vagy elbocsájtani az alkalmazottakat felét, vagy alakításokért is annyit számítani mint új ruháért. Halom, hogy Budapesten megjavultak a viszonyok, a szalonokban annyi dolog van mint még soha, mikor javul meg már nálunk is a helyzet?

Mindenütt panasz és kétségbeesés. Bizony, szomorú karácsony lesz az idén, nem ragyogja majd be a karácsonyfa csillagszóró csodagyertyája mellett az emberi boldogság és megelégedettség is. Az anyák üres kézzel járja majd be a várost és a gyerekek ólomkatonák, várkastélyok és babakocsi helyett kénytelenek lesznek jókívánságokkal megelégedni. Csak legalább a jókívánságok teljesebben.

Nagy karácsonyi vásár Werber Salamon cégnél

10%

árkedvezmény!

Tekintse meg raktáramat vétel-kötelezettség nélkül!

	LEI
1a minőségű Schroll vászon, vékonyzáru	43.—
Középfinom Schroll vászon	48.—
Mosott sifon	28.—
1a sifon, 82 cm. széles	33.—
Vastagszáru mosott fehér sifon, munkásingeknek	44.—
Egész finom vastagszáru	56.—
1a nadrág köpper Schroll-féle	66.—
Legjobb minőségű ing zefir divat színekben 80 cm széles	47.—
1a abrosz kelme, 160 cm. széles	150.—
1a sepsiszentgyörgyi szőttesek, vastag barchetek, flanelek divatszínekben	44.—
1a divat csikos gabardin 100 cm.	92.—

Raktáron mindenféle minőségű harisnya, fejkendő, kötött és szövött jumperek, bluzok. — Kétyű és esernyő nagy választékban — 2000 drb. parti ing divat minta 2 gallér dupla kézzel 170 lej

KÖZGAZDASÁG

Mit várhatunk az új vízügyi törvénytől?

Opreanu vezérigazgató felvilágosításai a Brassói Lapok számára

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A háború előtti Magyarország legmodernebb intézményei közé tartozott a folyam- és kulturmérnökség, mely intézményt a legelőrehaladottabb államok is mintaként vezették be országuk technikai életébe.

Az új román vízienergia törvény folytán, melyet Mosoiu tábornok köz-munkaügyi miniszter készített el, ugyan csak fősínpire került az Erdélyben érintetlenül működő folyam- és kulturmérnökségek helyzete; s mivel a miniszter ezeket a folyam- és kulturmérnökségeket a regátban is meg akarja honosítani attól való félelmemben, hogy ezeket az erdélyi intézményeket is megfogják nyírni, a miniszterhez folyamodtam felvilágosításért.

Speciális szakkérdésről lévén szó s az akták is a respektív főhivatalnok kezei között vannak, Mosoiu tábornok Opreanu Rudolf vezérigazgatóhoz utasított, aki a legnagyobb készséggel adta meg a szükséges felvilágosítást. Amidőn megkérdeztem a vezérigazgatót, hogy hol végezte folyam- és kulturmérnöki tanulmányait, a leg-szebb magyar nyelven közölte velem, hogy Pozsonyban, Komáromban, Szébenben meg Besztercebányán, ahol tíz esztendőig volt egyfolytában.

— Az 1924. évi június 23-án kelt királyi dekretum folytán életbeléptettük a vízügyi törvényt, — mondotta a vezérigazgató — mely a legelőrehaladottabb államok idevonatkozó törvényei alapján készült, s mely ugyyszólván teljes egészében magában foglalja a magyarországi vízügyi törvény rendelkezéseit. Különös figyelmet fordítottunk az ország ipari, mezőgazdasági és közlekedési helyzetére, hogy a víztörvényben foglalt rendelkezések a vízienergia szabályainak alapján vitessenek át a gyakorlatba. Célnk az, hogy a rendelkezésre álló mindenféle égető illetve fűtő anyag, a vízerővel egyesítve szolgáltatassa a termeléshez annyira szükséges hajtó energiát, a földek öntözését stb.

— A törvény alkalmazása a köz-munka miniszteriumban felállított vezérigazgatóság útján történik s azt a mellé rendelt műszaki tanács által tárgyalja meg. Hogy az engedélyezések mint a vízrendészeti ügyek első fokban a kerületi vízügyi hivatalokhoz kerülnek; másodfokban, tehát véglegesen a miniszter hozza meg a döntést.

— Az egész ország kerületi hivatalokra van beosztva s egy hivatalhoz több vármegye ügye tartozik. A kerületi hivatalok a vezérigazgatóságnak vannak alárendelve, amely aztán a kerületi fel-

ügyelők útján gyakorol ellenőrzést. A kerületi hivatalok úgy vannak megszer-vezve, hogy Erdélyben és Bánságban megmaradnak az eddigi hivatalok és pedig Kolozsvár, Nagyenyed, Brassó, Nagyvárad, Szatmár, Arad és Temesvár székhelyekkel. Bukovinában, Csernovitz és Radautz lesz a székhely.

— A szervezéshez szükséges személyzetet az Erdélyben, Bánságban és Bukovinában már eddig is gyakorlott hivatalnokokból, valamint a köz-munkaügyi miniszteriumban eddig működött tervező és új munkát végző elemekből állítottuk össze.

— Még meg kell jegyeznem, hogy a víz- és kulturmérnökségi intézmény az egyedüli, amelynek erdélyi és bánsági személyzete minden változás nélkül tovább folytatta előbbi működését.

— Az új víztörvény lehetővé teszi, hogy

az eddig használatban levő vízerőket egymillió lóerővel emeljük

s ezáltal a nagyipar fejlődésének utat biztosítsunk. Ezzel aztán lehetővé tesszük azt is, hogy az itt felhalmozódó nyersanyagot mi magunk dolgozhassuk fel. A régi királyságban annyira szükségessé vált öntözések, lecsapolások és ármentesítések több millió hektárnyi területen fogják biztosítani az intenzív termelést.

— A szolgálati szabályzat már január 15-én lép életbe, s a személyzet már január 1-én kezd meg működését. Az áthelyezések a legmérsékeltebb módon fognak történni. Ami az erdélyi és bánsági munkakört illeti, alig észrevehető személyzeti változás fog ott történni, s még ez a változás is a lehetőséghez képest csak ideiglenes lehet.

— A víztörvény keresztülvitelére a jövő esztendő költségvetés negyven millió lejtben irányoztatott elő.

A vezérigazgató eme kijelentései megnyugtatólag fognak hatni Erdély és Bánság műszaki körére, az ottani szak-hivatalnokok eddig nagyon féltek a tömeges áthelyezéstől. Magán forrásból szerzett értesüléseim szerint összesen négy hivatalnokot helyeznek majd át tőlünk s ezek közül egyet Aradról, a másikat pedig Temesvárról. Ami az anyagiakat illeti a pénzügyminiszter eddigi szokásától eltérőleg elég bőkezűen intézkedett, úgy, hogy az áthelyeztetés időtartama egy hivatalnokról mint esetleges hozzátartozóiról gondoskodni fognak.

V. J.

A MAI PENZPIAC

Kedd, december 16.

A világpiacon lényeges eltérés nincs. A lej árfolyama igen hullámzó.

A belvárosi piacon reggel 38.80 lejes svájci frank alapon indul a piac. A forgalom azonban gyenge s a kevés kereslet miatt az irányzat ellanyhul. Estére egy svájci frank 38.60 lej, egy dollár 198 és fél, egy font sterling 935, egy francia frank 10.75, egy olasz lira 8.65, egy csehekrona 6, egy lejért 357, osztrák, illetőleg 367 magyar korona.

(—) Zürich. Devizák. Zárlat. egy dollár 5.16 és háromnyolcad, egy angol font 24.24, száz francia frank 27.82, száz olasz lira 22.27 és fél, száz cseh korona 15.61 és egynegyed, száz dinár 7.70, száz leja 3.75, száz lej 2.60, tízezer magyar korona 0.70, tízezer osztrák korona 0.7280, száz járadék-márka 122.90.

(—) Budapesti értéktőzsde. Kedvezőtlen árfolyamokkal gyenge az irányzat. Zárlati ártolyamok ezrekben: Magyar hitel 517, Osztrák hitel 171, Salgó 570, Rima 136, Déli vasút 56, Államvasút 460, Kohó 415, Atlantika 27, Ganz Danubius 3220, Kőszén 3220, Papírpár 43, Nasici 2275, Szlavónia 71.5, Földhitelek-bank 200, Viktória malom 263, Kereskedelmi

Hitelbank 22, Pesti Magyar Kereskedelmi 1225, Beocsini 1270, Urikányi 910, Láng 123, Lipták 20, Schlick 56.5, Brassói 400, Zabócai 55, Baróti 2, Cukoripar 2575, Klotild 46, Temesi szesz 245, Hungária műtr. 136, Olasz Bank 20, Angol-Magyar 40, Leszámitoló 72, Magyar-Cseh 20, Nova 160.5, Kronberger 12, Köznö 55, Csáky 12, Izzó 815, Magnezit 2100, Viktória Butor 2.5, Ofa 550, Malomsoky 10, Pesti Hazai 3550, Fegyver 1050.

(—) Párisban emelkedik a kamatlábat. A francia Nemzeti Bank a lezámitolási kamatlábat hat százalékról hét százalékra emelte fel.

(—) Kedvezményes szállítási díjfeltelek a Máv vonalain. Budapesti jelentés szerint a magyar államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy szállítási kedvezményt nyújt az átviteli forgalomban a következő áruknál különböző minőségű vasnak és acélnak szállításánál Csehszlovákiából Romániába, szita és csatt szállításánál Romániából Ausztriába és fémeknek Jugoszláviából Csehszlovákiába való szállításánál.

A NAGYON SZÉP FÉRFI

Jeanne Marni regénye

Franciából fordította: Halász Gyula

49

— Ah és Lusserre ur?
— Lusserre sohasem volt a szeretőm!
— Ej, hát nem találkozott ön vele akár-hányszor Delorme asszonynál, akinek fog-lalkozása ismeretes? Különben is a versail-lesi jelenet nem vall arra, hogy ön oly vég-telenül ártatlan volna. Kérem, ne csináljon jelenetet, higgyen nekem, folytatta, látván hogy haragotl reszketek és fogadjon el tő-jem egy jó tanácsot. Ha csakugyan úgy van, azon lehet segíteni, hiszen tudja...

— Nyomorult!... Alfonz!
— Alfonz? Ah, eredj!...
— És nemtelen inzultust vágott az arcomba. Nem tudtam többé magamon uralkodni. Felkaptam az asztalon fekvő ollót és a be-gyeivel minden erőmből olyan ütést mértem az arcába, hogy a vér egyszerre kibuggyant. Ugyanabban a pillanatban borzalmas kiáltást hallatva, elvágódott a padlón.

XVI.

A mélységben.

Mielőtt rémületemből magamhoz tértem volna, éreztem, hogy két vasmarok szorítja a karjaimat. Felismertem: Viktor, a színházi szolgálta volt, akinek arca borzalmat fejezett ki.

Csakhamar egész csoport tódult a szobá-ba, élén a direktorral, aki hangosan kiáltot-ta:

— Hívjatok rendőrt!
E pillanatban már a színháznál szolgál-tot teljesítő rendőr is megjelent másod-magával.

— Tartóztassák le ezt a nőt, mondá Saint Aimand, réám mutatva; átják, hogy minő me-rényletet követett el.

A csoport, mely térjemet körülvette, szé-t-oszlott és észrevettem Pierret, aki elterülve, élettelenül hevert a földön. Szemétől az áll-ig húzódó mély vágás volt az arcán, melyből feketés vér ömlött. Behunytam a szememet karjaimmal levegő után kapkodtam s hang-talanul összeestem.

A friss levegőn magamhoz tértem. A színház egy kis belső udvarán voltam, ahol mindenfelől kíváncsi alakok gyülekeztek fő-rém. Még a szomszédokból is többen a falra kuszak, hogy láthassanak.

Az egyik rendőr barátságosan megkér-dezte:

— Van ereje menni?
— Igen.
— Akkor menjünk.
— Hová, az Isten szerelmére?
A rendőrbiztoshoz.

— Gyalog, ilyen tömeg közepett?
Akinek ezt mondtam, jól ismert. Gyak-ran teljesített szolgálatot a színházban, s nem egyszer, hogy a próbáról távoztam, jóéjszakát mondtam neki.

— Majd kocsit veszünk, bárha szabály-ellenes. Hozzon egyet, mondta a társának, aki pár perc múlva vissza is jött.

Kíváncsiak sorfala közt sűrűn lefátyoloz-va mentem keresztül a járdán, miközben ilyen megjegyzéseket hallottam:

— Itt hozzák!... Tolvajból!
— Dehogy, vitriolt öntött a kedvese ar-cába!... Milyen fiatal! — Arcáról leri a go-noszság!

Útközben megpróbáltam gondolkodni és visszaidézni azt a jelenetet, mely e retten-es eseményhez sodort, de képtelen voltam két gondolatot is egymáshoz fűzni.

A rendőrbiztosság előtt megállt a kocsi és bementünk. A biztos előszobájába vezet-tek, aminek kopott butorai, piszkos falai és egyhangú hivatalos hirdetései megértették velem, hogy hol vagyok. Ruhámat felemel-ve, egy poros, kopott székre ültem.

Bárha az idő enyhe volt, úgy fáztam, hogy a fogaim is vacogtak. A dohányfüst a torkomra ment és olyan rosszullett fogott el, hogy az egyik rendőr elkiáltotta:

— Ejha, mindjárt kifordul a szeme!
— És csakugyan, másodszor is elvesztettem az eszméletemet. Csak hosszú idő múlva tértem magamhoz, mikor újra kocsiban ül-tem, amelyen a fogházba vittek.

— Itt vagyunk, mondta az egyik rendőr. A kórházba vezetjük, ugy-e?

— Természetesen, hisz beteg.
— És néhány perc múlva már ápolás alá vettek. Kis himlőhelyes, nyájas apáca hajolt ágyam fölé. A kereszt, mely a mellén csün-gött, ajkamat érintette; megragadtam, s ke-servesen zokogva, csókolgattam.

(Folyt. köv.)

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája

KAVIAR A LÉGBE FETILAP

A legszebb, legkedvesebb ajándék a jó könyv!

A Brassói Lapok könyvosztályának könyvjegyzéke.

Pótlai megrendeléseket az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen ajánlva szállítunk. — Utánvételes rendelésnél a portó- és utánvételi költségeket megrendelő fizeti. Megrendelésnél pontos és olvasható címet kérünk.

Szépirodalom és ismeretterjesztő művek:		Lei	Lestyan: Vah-Ta-Vah és a Somos erdő mohi-kánjai (Kötve)		120	Általános érdekű könyvek:	
Ady Endre: Levelek Párisból	200	—	London Jack: A csodatevő szerelem	100	—	Flammarion: Az ismeretlen és a lelki problémák	160
" " Almanach	60	—	" " A Dazzler cirkalón	80	—	Mahács Mátyás: Gyümölcsstermesztés	180
" " Még egyszer (Versek)	80	—	" " A kóbor csillag	300	—	Malatinszky Fanny: Szakácskönyv (Kötve)	240
" " Margitta élni akar	100	—	" " A lázadók	130	—	Sárosi: A cukornellküli befőzés	40
" " Rövid dalok egyről és másról	100	—	" " Észak odisséja (A farkas fia)	130	—	" " Zsirtalan szakácskönyv	40
Ady Lajos: Ady Endre (Eletrajz)	280	—	" " A hold völgye	260	—	Sárosi: Modern szépségápolás	100
Adlersfeld: Az igéző fény	70	—	" " Az országut	120	—	Dr. Torday F.: Mamák könyve. (Kötve)	130
" " Monrepos kastély	70	—	" " A vadállat	60	—	Egészségápolás könyvtára: (Kötve.)	
" " A rózsaszínű szoba	70	—	" " A játék (Kötve)	80	—	3. sz. Eichhorst: A szív egészségtana	80
" " Ave	70	—	Loti: Izlandi halászkok	50	—	4. " " Forrel: Az idegek és szellem egészségtana	160
" " Fehér galambok	100	—	Lukianos: Szép leányok egymásközt	60	—	5. " " Dr. Grawitz: A mindennapi élet egészség-	80
Alexander Bernát: Tanulmányok. I. Filozófia	260	—	Madách: Az ember tragédiája	60	—	" " tana	80
Allorge: A főzde ura	100	—	Thomas Mann: Fiorenza	140	—	8. " " Port: A fogak és száj egészségtana	80
Altay Margit: A kis hercegnő (kötve)	140	—	Maran René: Batuala. Ford. Kosztolányi Dezső	80	—	9. " " Hug: A fül egészségtana	80
Arde: Zsuzsika álma	120	—	Mathers: A révész	100	—	10. " " Neumayer: Az orr és garat egészségtana	80
Balticó: A legyőzött férfi	100	—	" " jön a rozson át (Két kötet)	300	—	11. " " Sicherer: A szem egészségtana	80
" " Győzedelmes asszony	160	—	May Károly: Az ember és világa	40	—	12. " " Riecke: A bőr, haj és köröm egészségtana	80
Bakay Ervin: Rabindranath Tagore	15	—	Molnár Ferenc: Az aruvimi erdő titka	100	—	14. " " Jaerschky: Testápolás. (Torna, lény és	80
Balzac levelei	240	—	Munkácsy Mihály: Emlékeim	100	—	" " levegő - ital)	80
Beke Manó: Sophia Kovalévskaja	15	—	Nagy József: A filozófia története (kötve)	180	—	15. " " Schäffer: A női betegségek okai	100
Benedek Elek: Székely népballadák	80	—	Neera: Az utolsó sarj	80	—	16. " " Rubner: A tápanyagok és táplálkozás tana	100
Benedek Árcell: Zola	15	—	Nietzsche levelei	240	—	17. " " Rieder: Testápolás vizhasználat által	80
Bennett: Égi és földi szerelem	160	—	Oswald: Bevezetés a kémiába	240	—	18. " " Orth: Az egészségápolás feladata	80
Bergson: Tartam és egyidejűség	120	—	Papp V.: Bach	40	—	22. " " Trump: Egészségápolás az iskolaköteles	80
Bordeaux: Egy tisztességes asszony	80	—	" " Beethoven	60	—	" " korban	80
Bourget: Nagyvilági dáma	120	—	" " Haydn	40	—	23. " " Schottelius: Bakteriumok, fertőző beteg-	120
Böhm: Egy mozgalmas élet története	120	—	Pauler Ákos: Bevezetés a filozófiába (kötve)	180	—	" " ségek	120
Bourroughs: Tarzán visszatérése	20	—	Páncél Lajos: A gólkirály	35	—	24. " " Jaeger: A ruházkodás egészségtana	80
" " A dzsungel fia	18	—	Pekár Gyula: A bresztováci szent	70	—	Ifjúsági iratok szép kötésben:	
Byron: A sziget	8	—	Petronius: Trimalchio lakomája	60	—	Aicott: Kis rózsák. (3-ik kiadás.)	160
Cazotte: A szerelmes ördög	12	—	Anne Claude Philippe: Vilmos kocsis históriája	60	—	Andersen meséi	280
Courths Mahler: Színelvű házasság	45	—	Petrovits: Ujakra és régiakra	280	—	Bechstein mesék	200
" " Fény és homály	45	—	Perry: A porgetttyű	40	—	Benedek Elek: ABC	160
" " Szegény fecske	45	—	Pogány Béla: A tény (kötve)	180	—	Bokay: Miska és Peti	50
" " Ne itélj	45	—	Prevost: Don Juan önagyságai	160	—	Cervantes-Györi: Don Quijote	160
" " Apja leánya	45	—	Ranschburg: Az emberi elme I.	140	—	Cooper: Vadölő	160
" " Forgószél kisasszony	50	—	Ranschburg: Az emberi elme II.	140	—	" " Utolsó mohikán	160
" " Kata házassága	60	—	La Rochefoucauld: Gondolatok. (Finom papíron)	80	—	" " Utmutató	160
" " Virág a kövek közt	60	—	George Sand vallomásai	60	—	" " Bőrhárisnya	160
" " Visszajáró mult	60	—	Hans Sachs: Farsangi komédiák	60	—	" " Vadfogó	160
" " Férfi sorsa a nő	50	—	Schiller: Az orléansi szűz	60	—	Csuka Zoltán: Gyermekmesék	50
" " Koldus grófkisasszony	60	—	Schmidt: Kalidásza	15	—	I. Diénes Jenő dr.: Magduska meséskönyve	65
" " Sorensen Frida	50	—	Schobert: A hercegnő nyakéke	100	—	Egy komisz kölyök naplója. (Karinthy fordítás)	140
" " A hűtlen asszony	50	—	Schopenhauer: Tanulmányok. (Finom papíron)	160	—	Fayné: Sok-sok csecse tarka mese	140
" " A végrendelet	60	—	Schultz: Bevezetés a művészetbe	120	—	Ifj. Gaál Mózes: Mildi meséi. (Félvászonkötés)	240
" " Felszabadult élet	50	—	Shakespeare: A velencei kalmár	60	—	Grimm meséi	240
" " Csókon szerzett férj	45	—	" " Sok hűhó semmiért	60	—	Grimm Testvérek legszebb meséi	80
" " Rang és szerelem	60	—	Sienkievics: Quo Vadis? (Két kötet)	320	—	Haberton: Helén kicsikéi	160
" " Vergődő szerelem	45	—	Stein Lola: Tavasz szonáta	70	—	" " Más csemeték	160
Barre Claude: Akit halálra ítéltek	120	—	Staboné Nógáll Janka: Flirt	70	—	Hauß meséi	240
Bárány E.: A magyar regény története (Kötve)	180	—	Szenes Béla: A buta ember	70	—	Heimburg: Öreg barátom	160
Bokonyay: Dorottya	60	—	" " Vidám irások	70	—	Kiszely: Matyika és Eperke	160
" " Legszebb versei	60	—	" " A gazdag lány	70	—	Klaszek: Kalandok a Balatonon	70
Bourghendey: A biva tó nyolc orcája	180	—	Szép Ernő: Elalvó hatyú	120	—	May Károly: Szent este	120
Bévan: A modern allettika	240	—	Strókay: Az ördög tanul (Kötve)	160	—	" " A vezér	120
Einstein: A különleges és az általános relati-	60	—	Tagore: A lélek sugallata	60	—	" " Winettou I.	120
Érdős Renée: Alkotók	70	—	" " Éhes kövek	80	—	" " Winettou II.	120
" " Egy szerelmes nyár története	120	—	" " Atkelés	40	—	" " Winettou halála	120
Eichstruth: Arvacska	60	—	" " Emlékeim	100	—	" " Kaimann kapitány	120
" " Hazárd	70	—	" " Bimala, Ujdonság	100	—	Oszkár bácsi meséi	100
" " Udvari levegő	70	—	Tangl K.: Bevezetés a fizikába	180	—	Papp Dezső dr.: Egész az északi polusig és	70
" " Vadrózsa	70	—	Tersánszky: Kakuk Marci	60	—	" " egyéb utirajzok	70
" " Kegyvesztett	80	—	Tolsztoj levelei	240	—	Puk Muk urfi újabb kalandjai	100
" " A tékozló fiú	70	—	Thompson: Az öreg Urián	50	—	Sas: Csali Pali csalafintaságai	160
" " Gyerekasszony	70	—	Ujhelyi Nándor: A hercegnő	60	—	Stelly: Mit játszunk gyerekek	50
" " Hohen-Esp	60	—	" " Hogyan gazdagodtam meg én?	80	—	Szaboné Nógáll Janka: Igaz történetek	160
" " Lengyelvér	80	—	Ujváry: Esthajnali csillag alatt	80	—	Halden Erzsébet: Szelebudri kisasszony meny-	160
" " Zsugori néne	80	—	Veér Imre: Lygea	50	—	" " asszonya	160
" " Örök ifjúság	70	—	Vézi Margit: Éjféli mese	100	—	" " házassága	160
Ferrero: Az ókori civilizáció bukása	120	—	Vincen van Gogh levelei	300	—	Tisza Etelka: Hires gyermekek	160
Fiorenza: Szerelmi széphistóriák	60	—	Voltaire: A vadember	120	—	" " Nagy és dicső emberek történetei	150
Flaubert levelei	240	—	Legjobb könyvek. (Új sorozat).			" " Valószínű elbeszélések	120
Fornó Pál: Abrándkergetők	80	—	106. sz. Hope A.: Zenda vár foglya	30	—	K. Tóth Kálmán: Világlátók	160
Füst Milán: Advent	50	—	107. " " Geyerstam: Brandt Karin álma	30	—	Háztartás könyvtára	
Gáspárné Dávid Margit: A divat története	320	—	108. " " Acker S.: Egy leány története	30	—	Szerkesztő: Kürthy Emilné	
Gedő Gábor: Száz színész egy sorban	50	—	109. " " Hungerford: Hilary csinje	30	—	1. Hus- és bőjtő levelek	
Gellért: Irás egy emberről, aki mindenképpen bol-	120	—	110. " " Collins W.: A boltviz partján	30	—	2. Levesbe való tészták és egyéb	
" " dog akar lenni	120	—	111. " " Balzac H.: Tragikus szerelem	30	—	6 Szárnyasok és szárnyas vadak	
Galsworthy: A gazdag férfiu	160	—	112. " " Hungerford: A kísérteties toronyszoba	30	—	7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok	
Glass Max: A fekevesztett emberiség	100	—	113. " " Conway E.: Az elrejtőzött asszony	30	—	8. Halak elkészítése	
Glyn Elinor: Érdekházasság	120	—	114. " " Wells H. G.: A holdban	30	—	13. Sós- és édes mártások	
" " Erzsébet látogatásai	100	—	Detektív regények:			17. Joizü kenyérsütés	
" " Evangéline vallomásai	100	—	Doyle A Conan: A brixtoni rejtély	50	—	21. Gyermekszoba (Gyermeknevelés)	
Görög: Jehonnala	15	—	" " A dilettáns detektív	100	—	25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás	
Heimburg: Öreg barátom (kötve)	160	—	" " A Koroskó tragédiája	80	—	27. Fűtés, világítás	
Hergesheimer: Cytherea	120	—	" " Külvárosban	100	—	28. Mosás, pecsétstíztítás. Mosószappanok	
Heyking: Szerelmek, diplomácia és faházak	120	—	" " A nagy árnyék	100	—	29. Háztartás (Házi gyógyszerár)	
Hillebrand: Az óskor embere és kultúrája (kötve)	180	—	" " Rodney Stone	80	—	31. A bevásárlás művészete	
Hicker: Az utolsó kaland	70	—	Grib Max: Az összeesküvés	60	—	32. A konyha	
Dr. Kallós Ede: Görög mitológia	140	—	Heller Franck: A császár ócska köntöse	100	—	36. A pince	
" " Sappho	15	—	Le Quex William: A lezart könyv	140	—	38. Teasütemények	
Dr. Kahána Ernő: A freudizmus után. — Beveze-	50	—	Leblanc Maurice: (Arsène Lupin rendkívüli ka-		—	39. A konyhakert és gyümölcsös	
" " tés Adler individuálszichológiájába	50	—	" " landjai.)		—	40. Díszkert és szabadkertészet	
Karinthy: Együgyű lexikon	40	—	" " Az uri betörő	50	—	43. Nők sportja	
Kellermann: Ingeborg	140	—	" " A keleti titok	50	—	44. Gyermek higiénia (Gyermekbetegségek és azok	
Kéleti: Pax vobiscum	400	—	" " A négy vörös gyémánt	60	—	" " gyógyítása)	
Kosztolányi Dezső: Páva	60	—	" " Nyolcat üt az óra	60	—	45. A fog-, száj- és köröm ápolása	
Kemperth: Regi magyar levéltárlada	80	—				47. Folttisztítók	
Khel: A keresők I. Cézanne	240	—				48. Hogyan ruházkodjunk	
Monon de Lenclos vallomásai I. Tavas	60	—				49. Baromfi betegségek	
" " II. Nyár	60	—				50. Baromfi tenyésztés	
" " III. Nyárutó	60	—				Egy-egy kis füzet ára 5 lej.	

ZIEGLER
Brassó,
Kapu-ucca 10.

AGGREGATOR

24 lóerős Ganz-Danubius gyártmányu benzinmotor 14.5 Kwattos, 120 voltos, 121 Amp., Ganz gyártmányu dinamóval összeépítve, hozzátartozó eredeti, teljesen felszerelt kapcsolótáblával, kifogástalan, üzemképes állapotban eladó.

Az egész felszerelés mindössze egy évig volt használatban. Üzemben megtekinthető Brassóban. Cím a kiadóhivatalban 555 szám alatt.

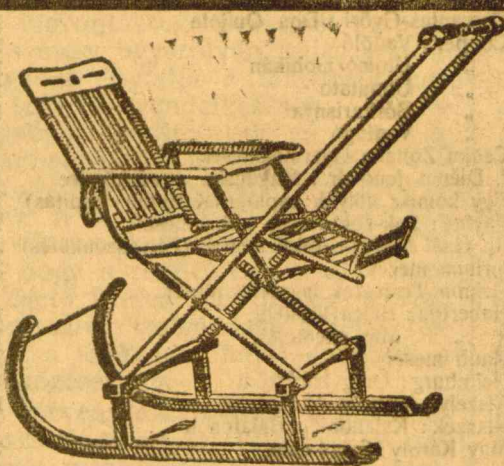
Padlófénymázak,

Emailfénymázak, fehér és színes.

Anilinfestékek,

fa, gyapju, pamut, ruhák és husvéti tojás festékek részére.

csak a legjobb gyártmányok. A leggazdagabb választékban olcsó árak mellett TEUTSCH GY. drogéria Brassó, Kolostor-ucca 5.

Sportszánkók

és
ródlík

egy és kétüléses

Ski

gyermeknek és felnőtteknek elsőrendű kivitelben szállít

Robert Christel és Tsa.

faárugyára, Codlea-Fekete-halom.

Nyiltan és őszintén mondva

legszívesebben „Valódi Franck”-ot veszek, mert már évek óta hozzá vagyok szokva — mondja a szakácsnő gazdasszonyának — És sohasem tévedek, mert mindig jóízű, erős és szép kávét főzök.

*) Védjegy: Kávédaráló.

684—1924. sz.

Hirdetmény

Az aradi római, kath. telekezetű főgimnáziumnál egy román és egy francia nyelvű tanár alkalmazást nyerhet. Bővebb felvilágosítás nyerhető az aradi római, kath. egyházközség előjáróságánál Aradon, Str. Calvin 22. 7011

Tegyen próbát
a brassói

„Hess”

első erdélyi cukorka és csokoládé gyár r. t.
kiváló karácsonyi készítményeivel.

Siroco-c No. 532 — 2120

2112

ETERNIT pala és CSERÉP fűrészt, TERVEZÉST, al és magas ÉPÍTÉST, kedvező árak és feltételek mellett vállalkoz. — Állandóan raktáron van CEMENT, MÉSZ, PALA, CSERÉP, TÉGLA, GIPSZ, STUCATURNAD, SCHAMOTT-TÉGLA, ASZFALT FEDÉLLEMEZ, KATRÁNY stb. Mindennemű ÉPÍTÉSI ANYAG, CEMENTÁRU és TŰZIFA.

Pontos kiszolgáltatás!

Szolid árak!

NAGYMIHALY SANDOR, KEZDIVASARHELY

Fiók telepek:

Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda és Tusnád község.

ZIESS
Vállalom az összes szakmabeli munkákat!

Látszerész műhelyem
Kapu-ucca 48. sz.

alatt van. Elsőrangú fényképező gépek és vadászati csővek kaphatók.

Teljes tisztelettel:
Illyés Károly.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 3 lei. — Vastagabb betűvel 6 lei. — Állást keresőknek 25%o engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizonyosunknál is feladhat minden helyiségben, aki pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Célváltásbélijeggyel felszerelt kérdőzsidőbe válaszolunk.

Személyszállító autó-vállalat. — Jancsó. Telefon 5-30 Brassó, Fekete-ucca 44. 9483

2 drb. 4-es cséplőgép-garnitúra Hoffher és Schrantz gyártmány, jó állapotban teljes felszereléssel eladó. Bocskor Antal tulajdonos Delința (Csik Delne) vasútállomás, Csíkszereda. 6989

Egészséges szoptatás dajkát keresek három hónapos kistiam mellé. Dr. Kertész Jenő Sepsiszentgyörgy. Olt ucca 47. 6982

Eladó egy 4 lóerős benzin fűvágó-motor. Csakis személyesen tárgyalok. — Baconi József Illyefalva (Treiscaune). 6971

Olcsón eladó egy kintű állapotban levő biliárdasztal Bajkánál, Dálnokon. 6956

Cimexol holtbiztosan kiirt minden poloskát csatládostól. Egy üveg ára 20 lej. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Főlerakat: Krausz & Herberth, Brassó. 6080

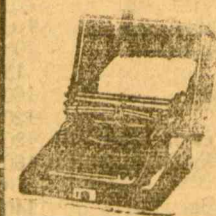
Középkori urinő ki perfect főz a háztartás minden ágában jártas házvezetőnőnek menne magános urhoz. — Leveleket „Gondnok nő 7004” jelgére a kiadóba kérek.

Farkas kutya 5 hónapos sárga szőrű. Him fajtisza eladó. Forráscucca 1 a. 7017

Varrógépek, kerékpárok legolcsóbb beszerzési forrása (Részletre is). Moldován József, Segesvár, Str. Regele Ferdinand 41. 7015

Puhafa termelés összes ágában jártas. 35 éves nő, kitűnő referenciákkal rendelkező tisztviselő, ki már vezető állásban volt, tízvezetői, raktárnoki vagy egyéb állást keres azonnalra. — Ajánlatot „Munkaerő 7014” jelgére a kiadóba kér.

Eladó jutányos árban egy teljesen vadonat új konstruált épület fűvágó körfűrészt 14 méter hosszú és görögkerékeken tolló asztallal, venni szándékozó fordultanak Tomka János vasut-ucca (Elágazási Bodegában), ugyanitt felvilágosítással szolgálnak egy kiadandó élelmiszer bodegáról is, amely fogástalanul jól megy, de az illető más üzlet átvétele miatt azt kiadja. 7012

irogépek
részére, valamint javító műhely

Hans Cloos
BRASSÓ - SEGESVÁR
Fekete-u. 19. Kut-tér 1.

Műszaki könyvek
megérkeztek a „Brassói Lapok” könyvosztályához. Kérjen árjegyzéket

Neomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körirógőgépén. Brassóban.